

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును 309614

VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 3 వ తేది బుధవారము NO. 127  
సంపుటము. ౬ } సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస శుద్ధ నవమి. } సంచిక ౧౨౭



మిక్కిలి ప్రశస్తమైన పరిమళద్రవ్యము  
ఓటోదిల్బహారు (రిజిస్టర్డ్)  
పరిమళద్రవ్యముల కన్నిటికి నీది రాజు  
ఇండియాలోని అన్ని ప్రదేశములందును చాల  
పరీక్షలును ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపబడినవి.  
దీనిలో సారాయి సంస్థ షేమియను లేదు గాన అచార  
పరలందరును గూడ దీనిని నిరంతరముగ నుపయోగింపవచ్చును. పలు  
విధములగు పుష్పముల నుపాసన దీనియందు గలదు. బిజ్జెరెండు  
చుక్కలు జేయఁగలముగాద వేసిన చాలును. అప్పుడే కోసితెచ్చిన  
పువ్వులవలన వ్యాపించు పరిమళమునంటి పరిమళ మపరిమితముగ  
వ్యాపించుచుండును. దీని నుపాసన నిలచునంత కాలము జరియే పరి  
మళద్రవ్యములును నిలువను. పెద్దపైజా (ఆరతిపువ్వుపైజా) రు 2-0-0  
చుట్టపైజా రు 0-12-0 చిన్నపైజా రు 0-8-0 చి.పి. చార్జి రు 0-5-0.  
మిథులమునందు వారఃసిహా క్రింద పోల్ ఏజెంట్లకు వ్రాయుడు.  
అంస్కో ఇండియాను డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,  
(D 126 W 100) 155 జమ్నాచునీరు, బొంబాయి.

### Mr. G. W. M. Reynod's Novel Other Big 'Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5. Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8 0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Neeromancer 3 vols 2 4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols 2 4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols	1 8
Rye House Plot 4 vols	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co.,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

### Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Diseases," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai E. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

### Natural Actina Treatment.

విక్టోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.



అంతరీక్షములను బహువిధముగా కాపాడెయ్యవలెను. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి ప్రసిద్ధిచెందినచో చాలా వరకు నను, తిరిగి వృద్ధిని (మాత్ర) పొందగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, పిరుపులు, దురదలు వలెలా నువ్వు శ్రేణిలోగములు కుదుర్చుటవలెను. కను లీడల వదిలెను. (1563)

1. అంజ్లీయ ట్రెయినింగ్ చంద్రిక తెలుగు భాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. రు 1-4-0. 2. ట్రెఫాయ్డు ఫీజు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. రు 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, ఎం. డి. పర్షన్.

ఇకనుండే ఫౌంటెన్-పేనాలు వచ్చినవి. క్రొత్తగా ధరలు తగ్గి వేసి, బ్లాక్ లెటరు రు. 8-4-0. నెప్ర్యూక్ నెం. 210 రు. 8-12-0. స్క్వాక్ రు. 6-8-0. బాటర్ మెక్ నెం. 125 రు. 6-12-0. అల్ట్రా-డాక్ రు. 2-4-0. సీరి బ్రదర్స్, ట్రైప్లికేట్, మద్రాసు.

### మేల్లెనరకపు

ఏనుగమారుగల  
బ్లూ బ్లాక్ యింకి

ఇంగ్లాండునందు ఇక్వోకార్పొరేటు చేయబడిన  
ఈస్తుయిండియా డిస్ట్రీలరీస్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)  
కంపెనీవారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరార్కాడు జిల్లాలో చేరిన  
రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి అండుకంపెనీ, మానేజింగు ఏజెంట్లు

(1601)

పోస్టుబాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

భాగ్యవంతు తెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

జీవామృతము	1 అమృతామలక తైలము	జంబీర సాయం	కుంచానన లేపము
6 బొట్టలు 8-4-0	6 బొట్టలు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణముల బోగొట్టుకు	తామర నజమును
8 బొట్టలు 1-12-0	8 బొట్టలు గల సీసా 0-8-0	సీసా యు. 0-10-0	డబ్బీ యు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాబులాగు ప్రతులు ఉచితము.

లెంతి విలాసము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.  
కుండిట్, మదరాసు. } 55, ఆచారప్పక వీధి, మదరాసు.

ఒక ఆశ్రమ నివాసి.

[illegible]

రె. శి. ప. వ. దేశము

అగ్రమున కిది నూతన ఎకరములు. ఇంకను కొనుటకు  
 వచ్చియుండును చున్నది. ఈ తిలముగా లభించినది గాక  
 ఇంకతర వెనుదిరిగి రూపాంతరము అగ్రమున కుండునట్టి నది.  
 వచ్చుననుచు నుండునట్టి వందొందొండునది. ఇది మరుచున్న  
 తి కట్టసాయము నుల్లుచుగా నైన ఈ నందర్వరము ప్రారం  
 బించినందునను, నేతకుం సాక్షారముగా కొర్రవారి నేర్పు  
 చు వ్యాపారమునకు వారినిన్ని వస్త్రముల నేయుటకు పీటగా  
 నందునను అగ్రమునకు సాంతదాయ నేమియు వచ్చునను  
 తదు. అగ్రమునకు కనుబంధముగా మహాత్ముడు గుణరాత్రి  
 రాష్ట్రీయముల యని యొకవిద్యావంశము స్థాపించియున్నాడు.  
 అంధుల యుల్పాహము

ప్రస్తుతమును చూపురాం(మును గలదు. ఇటీవల కలిగిన  
ముఖ్యమైనది నే స్త్రీమత విమర్శకు ర్తి మానుచుండురావుకంటె  
వి.వి. గారు ప్రవేశించియున్నారు. వీరు కట్టకరీక్షయిం దారి తేరి  
స్వాధ్యాయమునై క్రిందికివచ్చిన ఘోరస్థాపించిన 'సత్యబ్రహ్మ'  
అధి ఇండియా' సంఘమునందు ప్రవేశించి విరుగుదలకర్పములుగా  
జోరజోర మొనర్చుచుండిరి. కాని సత్యబ్రహ్మద్యయము పూర్తి  
రంధ్రము కాగానే మహాత్మునితో సంభాషించి మనస్సాక్షి  
మనసునొక సత్యబ్రహ్మప్రకరమును స్వీకరించిరి. ఈ పాతకార్య  
మునకుగా మౌనాదర ధూమికి నేరనేయుటకు వైసంఘము  
వారు 'సత్యబ్రహ్మప్రకరమును త్యజించెదరా? సత్యబ్రహ్మమును  
తనము కొందురా?' యని యొకకంఠ్యముగా నుత్తరపు నాడద  
దనెనారు. అందువై సత్యబ్రహ్మమును త్యజించి ఆశీర్వాదమును ప్రాప్త  
కొనిరి.

అశ్రమోద్దేశము

మాతృదేశమును పేరించు విధానము కథ్యసించుటయే  
యూ యాక్రమోదేశము.

పవ ర్నానియమములు

పాపిణీకావ్యని హింసించుటకుఁడుటయే గాక ఈ క్రతువను  
స్వీకరించినవాఁడు, క్రతువనిగాని అక్రమముడని గాని తాను  
జిజ్ఞాసగా నమ్మినప్పుడును వానిని బాధించనివాడు వానిపై నా  
గ్రహముననివాడు. ఇంతమూర్ఖులేగాక అట్టివానిని సోదరుని  
గా భావించి ప్రేమింపవలయును. ఈవిధముగా, తల్లిదండ్రు  
లైనను, క్రతుర్ముమనను మఱువలె నను క్రమముకల్పి డుకొన్న  
మొదలైన నిరంతరులైనపు డెదిరింపవలయును. కాని మోటుబల  
ముకయోగించి వానిని హింసించరాదు. అహింస సత్యవ్రతము  
ల నవలంబించినవాడు నీతినియోచుములు లేనియాళ్లలను కానన  
ములను ఉల్లంఘించును. ఉల్లంఘించి తానే యందుల కెన్ని  
ప్రవృత్తులనైనను అనుభవించును. పాపిణీములనూడ నప్పించును.  
ఈమహిమముననే విజయముఁ గాంచును.

బహుచర్యము.

బ్రహ్మచర్యవ్రతమును గూడ సాధించుకొన్న పై నువా  
 నుండి అనేకం దునియ్యుచును అనుమానించుట  
 అసాధ్యము. వివాహమాడక కలత్రుమాత్రులనే ఏత్రువైనను  
 కనరింపకండ బ్రవర్తించిన చాలదు. అత్రువానం దట్టియూహ  
 యైన శంకులించుకొనునట్లు ఇంద్రియముల వశముచూపక  
 యును. వివాహీతుడయినందుల తనభార్యతో సాంసారిక  
 లోకములనుండి కర్మజించి  
 6 అజన్మన్నీహితురాలిన  
 గాఢలంతి నిష్కల్యమమైన భావమును గలకొమ్మి  
 నొకప్పుడు కలంకకలయును.

జనాభాకల్ప నిగమానము,

బ్రహ్మచారివలనను నిర్మూలముననే బ్రహ్మచారి  
 మను జయించినగాని ప్రేమయమునను, ముఖ్యముగా బ్రహ్మ  
 చర్యగ్రంథమును తెలుపవలయు కష్టము. కావుననే యాదిత్యు  
 మను బ్రత్యేకముగ బ్రహ్మచారివలనకవిత్వము. ఆహారము కరీ  
 రహిమమునుగూర్చి భోగములనుగాదని తలపడవలయును.  
 గావున తగిన పానద్రవ్యమును సాత్త్వికాహారమును భుజించుచు  
 తనకర్తవ్యదగినట్లు క్రమక్రమముగానో విశేషాభ్యాసము కర్త  
 వము. యాహారమును నివారించుకొని ఇంద్రియసత్త్వముల  
 తెఱపించియున్నట్టియు, అవశ్యకమైనట్టియు యాహారమును  
 నివర్తించుచున్నాడు.  
 అక్షరగమము.

వీరిపంతులను త్యజించుటయే గాక తన జీవనమునకు  
నిధి లేక కావలసిన మిక్కిలి యావనర సైంస్సు సామగ్రిని మిక్కిలి  
మితముగా నుపయోగించుటయు ముఖ్యము. అనగా తుల్య  
మను స్వీకరించినవారు ఏయే వస్తువులు లేక జనముగడలంద  
కానినచిత్ర ముపయోగించి దానిని జీవనము చేయించి  
మిక్కిలి మితజీవన మొనర్చును.

ਸ੍ਰੀ ਜੀਵੀ

యానపు దెచ్చటనో దూరముననున్న వస్తువులకు జోక  
 తన సమీపముననున్న వస్తువుల నశేషించి యుపయోగించుట  
 స్వభావవిధము. తనవలెనుగైగాని తనమున్నకధర్మ యనిగాని  
 తలంచి యట్లుచేయుచున్నాడు. ఉన్నకధర్మముగా నశేషిం  
 చుటయే స్వతేజ. స్వార్థవరత్వమందు లేదు. సాధారణముగా  
 స్వార్థతమై, నాగరకతావ్యామోహమునకు దానుడై తన  
 శక్తిగొన్న దుకాణమునుకాలదెచ్చి (లేకదాటుకొని) దూ  
 రముననున్న దుకాణములోని వస్తువులగూని యలంకరింప తరుగి  
 యుండును. మనము స్వతేజాభియాసకూతుల మగుటబట్టియే  
 దేవగ్గముల నిర్మాతలములైనవి. మన యానిభ్యుక్తధర్మమును  
 కలకేర్పక జేకమునకు మనోపారిక మనస్సెరిమి. జేకమునం  
 తరంతును, కట్టములును వల్లెలు స్వతేజని పునకద్దరించి సెం  
 పొందించుట మిక్కిలిజానకరము. నిజమైన స్వతేజాధానము  
 కలవాడు శుంఠ్రము లిపు డెచ్చింది యున్న యున్నక తననిని  
 గూచి భిక్షుడై వానిపొరకమునకు తరుణమేషడ్డుకుడి  
 తానిని క్షీణింపజేయు మార్గముల నన్వేషించును. గొప్పయిం  
 గ్రాళుల నిర్మించి మంటలెగము తగ్గిజేయులందు, అదిరి  
 పరల సమీపమున నేలకొలది కూలీలను నిశామించి మనస్థ  
 ము బొమ్మలుగా జేయుటయు నహింసనకుభంగకరము. కత్తులు  
 తప్పలుగా శుంఠ్రములలో తయారగు ననవసరవస్తువుల పెప్ప  
 రికప్పను విక్రియించి వ్యాపారవృద్ధిచేయుటలో నవకర్మమున  
 కురాద బాల్కదలసినద్యుచున్నది. బట్టలశుంఠ్రములెక్కువ  
 మనకొలది చేవగ్గము లంకరించుటయే గాక వ్యామోహమును  
 లిగించు నాపారికముల తరుణవస్తువు లున్నచున్నలై యాన  
 పు కీవాడు నాగరకములనడింకరేషములుమించి దానికిము  
 లిబలిచివ్యావర్యమునకును మత్తుటికాలుచున్నది. కాబట్టి  
 నిజమైన స్వతేజవ్రతమును స్వీకరించినవారు చతితోనడక చతి  
 తేనిన తస్త్రుములనే యుపయోగించుదురు. నేరవత్స్రుముల  
 క్షుక మిక్కిలి తెలగలవానిని ధరించి పాగ్నాతుల కలకట్టును  
 కుములను వారిసాగరక శంఖిదా నుములకు ఏవగించి తగ్గ  
 యును. ఉడుతులకువలె తక్కిన యన్నివస్తువులకు స్వతేజ  
 ఉన్నయింనును.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

భయముగలవాఁడు సర్వక్రియలును గాని రక్షించనియె  
వలదు గాని నెక్కించుకొనవలయు. కావున అక్రియసర్వము  
జుర్రవలసినది ప్రజలవలసినది వలసినదవలసినది మాం  
ల కలుగు నేయావదనను భయముందవంద మంద క్రియ  
ంచును. ఈదవదనమునుగాద భయావమానముగాదు. నిజ  
గా భయములేనివాడు తన సర్వబలము ఆర్యబలమువలన  
మనుండయెనును తన్నుతా సంరక్షించు కొనవలయు.

అంతరానివారు

హిందూశాస్త్రము మాటలు మాదిగలకు అంటరాని  
అంశముగా నెంచుచున్నది. వీరు హిందువులైవచ్చుకొని వీరిని  
వర్ణించు ఇతర హిందువులకు నూతన మానకృత్యాచారములను  
చూచి, అట్టి యాచారము హిందూశాస్త్రమునకు కర్తవ్యముగా

గింనుచున్నదని యా యాశ్రయవాక  
యాచారము హిందూమత పాంశ  
నిరాటంకముగా సాగునంత కా  
పెనుచున్నదని చెప్పవచ్చును. 1  
పాతీతాచై మిక్కిలి పాటవముచు  
తులైవ వీరి కట్ట వనము (నిర్వ  
చున్న యాచారము (తీర్మానము  
తముల పానగి కళాభివృద్ధికి మిక్కి  
చున్నది. అందున నీయాశ్రయములో ఈ  
సండుటగాను అంటరానివారని పి  
కట్ట భాక్యత్యయూ సమముగా కా  
తలంచబడును. ఆక్రియ హిందూ  
తిథ్యుచున్నది. ఇకరదుర్గములలో  
బాటు ఆక్రియనియములకు తగినమున్న వారినీ భక్యులను గా  
నూద గ్రహింపగలము.

కుల భేదము

ఈ యాశ్రితుడును మలభేదము లెంచబడవు. యావ  
జ్జీవ్యస్వాచర్యము నవలంబించి అంతట స్వాత్మనో నుజ్జ  
వృత్తితోనే కలిగితావలయులై యున్నపుడు మలభేదమున క  
కళాకామగాని యవసరముగాని కనబడదు. ఈ యాశ్రితువా  
నము నన్నాశ్రిసాశ్రితుడునకు నమిత సంబంధము గలదై  
సోపానముగా నెప్పుడును, ఇంక నన్నాశ్రితులకు లోబడేద  
ములు లేవుగదా. కాని యాశ్రితువాడునకు మలభేదమును పా  
టించు (హిందూ) సాంక్రవాచమునందు గాఢ విశ్వాసము గల  
దు. మలము (లేమలకట్టు) చేకూనున కేమాత్రము వచ్చుచునే న  
కుండుటయే నాక చేకూనున కారయో లాభకారియైనది. మల  
కట్టు కేమాత్రమును నడలించి సంకర మాహిందించి యవనిత్ర  
ము గాదించుట కళాకామ లెకుండునట్లు జ్ఞాతృవవాదులు  
బంధుల కల్గినపు కల్గి వందలకు భుజించెదను. లేదా స్వయముగా  
కుండుచేసికొందురు. మలభేదమును పాటించక యిందఁజేకూను  
గా నొకవో భుజించుటలో ప్రాకృతభావమునముంచి మెలిగి  
మెయి నుండురని యీ యాశ్రితువాదులు తలంచును. అచిదిర  
మొనరించు స్నానము వస్త్రధారణము యున్నను నిత్యకృత్య  
ములనలె భోజనమును కీరధాతుల న్యభావ కృత్యము తప్ప  
లేదగాదు. కాన భోజనమునుచూడ నితరములనలె గట్టిగా  
వాఱజొనించి చూచినయెడల నోక్త్యముగా చేయవలసినదే.

## దేశ భాషలు

కరణాను న్యామోనామన తన మార్కభాషను కల్పించు  
 లాని యొప్పు తీసి నిజమైన యభిరూప్తి గాంచనేడు. అతడు  
 నానులు తమలో తాము మార్కభాషను వాడుచు నిరతులలో  
 నుండిభాషను మాటాడెదరు. సంస్కృతము హిందీ రెంటిని  
 మాత్రమేవాడులకు గలక్షుచును.

జేహ-పరిశ్రమ

చక్కని యాత్మోగ్యముగల మానవుడనునది మేదో యొక  
భయము కాదుకదా. మొనయుట స్వభావ సిద్ధము. జేమానునది  
కాదునీర్త యాత్మోగ్యములు జేమాదికొను వలననే నమమార్ప  
దలచును. కత్తిర భోగములను, స్వముఖ లోలత్వమును  
ప్రతిజ్ఞాంకారములను పన్నాగముల బన్ని వృద్ధిచేయుట  
కాక మానవజాతికి నేమయినయ్యుటే మనశ్చక్తి కి కఠిని  
వృద్ధిచేయుటయగును.

దే మగ్గుల నేత

అక్రమముల పోషణియగుచుండునట్లు, సాధ్యమగు  
 పరమము కేరములైన సాధారణములకు సమస్తములైనను  
 పరమములైనను సంపాదించుకొనవలయునని నిశ్చయముగలను.  
 పరమములను పులియొక్కరువానియు నేర నేర్చుకొన వలయును.  
 నేర నేర్చుకొనుటవలన అక్రమములకు మార్గము లాభ  
 గారి గాక అతిశయముగ క్షీణించి జీర్ణముగనున్న పరిస్థితిను  
 పునరుద్ధరించి నేర గావుడ కష్టముల గుర్తెరిగి, అ కష్టముల  
 లగింప ప్రయత్నించుటకు వీలగుచున్నది. మరియు నుత్త  
 మాకరమును సరసములైన వ్యాయామము గూడవలెను.  
 బుద్ధి క్రింద కాలుము కలుగును విద్యా  
 క్రియకు భంగము కలిగినను పులియొక్కరు వానియు వరు  
 ట నేయుటయందు నైపుణ్యమును సంపాదించ బ్రయత్నిం  
 చును.

**వివరణ**

పరిసరలో చూడుచుంటేల కష్టమవుచున్నది వ్యవసాయము  
గదా వాధారపడి యున్నందున ఉపయోగమును, అవసర  
మునకు చేపట్టికొను వ్యవసాయముగా గనబడుచున్నది.  
పునః వ్యవసాయవిద్య గలతలచుచున్నది.

వాఙ్మయశిక్ష

కాలక్రమమున ఆశ్రమము వృద్ధిమై స్వతంత్రమై స్థిరస్థాయిగా నుండ గలదను నూతన లగువడిన తరువాత నీక్రింది వాఙ్మయ శిక్షల కేర్పాటు కావలసివడును:— ౧. సంస్కృతము, హిందీ, ద్రావిడ భాషలలో నొకటి, బెంగాలీ లేక మరాఠీ భాషలలోను వ్రాయును చదువను జ్ఞానము సంపాదించుటకు. ౨. ఉర్దూ, బెంగాలీ తెలుగు (ఆంధ్రము) అక్షరముల గుర్తించుటకు. ౩. ఆంగ్లభాషామయమును, పట్టణ, పూర్వపుష్ప తరపాలనమును, సామాన్య వ్యాపకములకు వికీర్ణములును జ్ఞానములను. ౪. హిందూమతము చారిత్రక భాషామయమును, ప్రత్యేక జ్ఞానమును సంస్కృత భాషామయమును, ప్రపంచ చారిత్రమును సామాన్యముగా నెఱుగుటకు. ౫. గణిత భాషామయము సాధారణ జ్ఞానములను నవీకరణములను ముఖ్యముగా గ్రహించుటకు.

ధర్మము

వైదిక శాస్త్రముగాని ధర్మముగాని పునాదిగా లేక ఏకపక్షియు ఫలవంతము గా నేరదనియు కృషి (ప్రయత్నము— కర్మము) యంతయు మానవు పరమాధర్మమునకు అనగా మోక్షమునకు నిర్వాణమునకు మార్గ దర్శిగా నుండవలయు ననియు ఈయాశ్రమస్థులదృష్టమైనవృత్తము. మరల మేధా జ్ఞానముగల బుద్ధిచిత్తమునకు (అనగా కలయని మాతృకగా నున్నది) సంపదనబొందు హృదయమున కెక్కు సంబంధించినవనియు, ఏమత సాంప్రదాయమును కేవలము సత్యముగాని కేవల మభిప్రాయముగాని కాదనియు తెలపవలయు. వివిధమత సాంప్రదాయములకు జెందినవాడు ఆ గ్రామము ప్రవేశించిన తరువాతను వారివారి నమ్మకము సాంప్రదాయముల ననుసరించియే ఆచరించు కొనవచ్చును. ఏమతస్థునికి నిరభ్యంతర ముండని రీతి మతసభలు ప్రాధికారము దినమునకు రెండు పర్యాయములు జరుపవలయు.

రాజకీయము

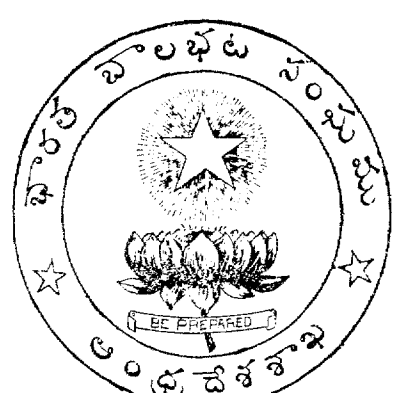
రాజకీయము ఆర్థికాభివృద్ధిని దెలుపు భాషామయము నున్నగునవి విజ్ఞానముయొక్క స్వతంత్ర భాషలుగా గమనింపబడవు. కాని కేవలము మతమునందే కేంద్రీకృతములై యున్నవి. ఈ పరమార్థదృష్టితో వైవిధ్యములను సంఘసంస్కారములను అభ్యసించి విమర్శింపవలయు. సాధ్యమైన తీర్మానము ఈ క్షేత్రమునకై మించు బడును.

దినచర్య

జేతున నాలుగు ఘంటలకు - ఘంట మోగగానే - లేచి విడుఘంటలు కొట్టునంతటకు గోధుమసిందీ విసరవలయును. కొండ రితిరవముల జేయుదురు. ఏదేనియులేనివాడు జేమాపరిశ్రమ వైన చేయుదురు. కాని యెవ్వని చాలనిదించు మందరాను. 5 ఘంటలు మొదలు 5. 30. వఱకు పూర్వం. 6. ఘంటల మొదలు 6-30 ఘంటలవరకు స్నానాదుల గావించుకొనవలయును. 6-30 ఘంటలు మొదలు 7 ఘంటలవరకు స్వల్పాహారము. మండుదొరికినపుడుపండ్లు, లేనపుడు కొద్దిగ రొట్టె మొక్కలు ఒక్కొక్కపుడు మజ్జిగయు నుండును. 7 ఘంటలు మొదలు 10 ఘంటలవరకు వంటయింటవనిగాని తోసంబంధమైన ఇతర పనులుగాని చేయవలయును. ఈ పని లేనపుడు పొలములో వ్యవసాయము లేక నేతవనియో చేయవలయును. తదిమొదలు పండుగదినములవరకు విరామకాలము వదలదు. ఈ సమయములో సందరు స్నానముచేసి భోజనము చేయుదురు. వార్తాపత్రికలను జదివెదరు. మతప్రకారము వంటింబం నట్లుతోయట ఊర్చి కుభముచేయుట మున్నగు పనులుండును. పనిలేనివానికి విరామము. పండుగదినముల మొదలు 5 గంటలవరకు మధ్యాహ్నపు పని. సాధారణముగా సందరు నూతనవస్త్రము నేయుట చేయుదురు. 5 ఘంటలు మొదలు ఆరఘంటలవరకు స్నానము వ్యాయాయము. 6-30 ఘంటలు మొదలు 7 ఘంటలవరకు రాత్రిభోజనము. సరిగా 7 ఘంటలకు పార్శన. అనంత తొమ్మిది ఘంటలవరకు గ్రంథముల జరుపుట. మిత్రులతో సంభాషించుట, అతిథుల నెదుర్కొనుట మున్నగునవి తొమ్మిది ఘంటలకు వైన పరంబుట. సాయంకాలమున భోజనానంతరము మతప్రకారము మధ్యాహ్నము వలెనే వంటింబివని యుండును.

భోజనము సాధారణముగా వరియన్నము. రొట్టెలపప్పు ఉండును. మజ్జిగయు నుండును. తోటలో కావినకూరగాయలు ఉండును. కాని బకారనుండి కొనబడవు. చిన్న బిడ్డలకు, ఆరోగ్యము తక్కుగా లేనివారికి, పాలియ్యవలయు.

ఆంధ్ర సేవక సంఘము.



భటోత్సవము.

నేనాత్రుశిక్షకు లగు సోమర వర్యులారా! దసరా వండుగల సమీపించుచున్నది. “పగలు ప్రసన్న వాతములతో నూత్యమును, రాత్రులు కర్పూరాకాశములతో చంద్రుడును లోకముయొక్క శిశువ (ప్రసక్తిని ప్రేరేపించును. ఆందువలన నే కర్పూరస్థానయోగ్యులగు నీబుతువును ఆర్యులు పూజా పురస్కరముగా నామతించిరి.” సంకల్పరహితం దంతకును వచ్చునట్టి పండుగలయం దెల్ల దసరావండుగలే విద్యాప్రియులకు నేనాత్రులునునగు బాలభటులకు ఆ నేకవిధముల జరిత్రములై యున్నవి.

ఉత్సవ దినములు.

ఆశ్వయుజ శుద్ధ సప్తమి బుధవారము (1-10-19) సరస్వతీదేవి నుపాసించు దినము. దేవీపూజను ఆ దినమున ప్రారంభించి విజయదశమివఱకు ముగింపవలెను. సర్వవిజ్ఞానమునకు అభిప్రాయజేవకయగు సరస్వతీదేవిని పిల్లలనక నెద్దలనక ఆందరులు తమ తమ శక్త్యనుసారముగా పూజించెదరు.

“పరబ్రహ్మత్వీకాం తేషాం భుక్తియై క్తి ఫలప్రదాం ప్రణవ్యస్తామి తామేవ జ్ఞానోక్తిం సరస్వతీం”

అట్టి మాటను మన మీ దినములందు ఉపాసించవలెను. నేనాత్రుశిక్ష దీక్ష సీదములందు తిరిగి పూజవలయును; గతవత్సరమున మనకెంతవరకు మన ధర్మ నిర్వహణమునకై కడంగి తిమో ఆశ్మపరిశీలనము గావించు కొనవలయును; మన యనుభవమును బట్టి ధర్మ నిర్వహణమున అడ్డుదారుల వచ్చు కేర్తులను ఎట్లు నిర్మూలము గావించవలయునో దెలియుటకై తమను చేయవలయును. ఇది మనము ఆత్మోన్ముఖికి జేయవలసినపని.

ఉత్సవ ప్రచారము.

ఎవరి గ్రామమునందు వారు, ఎవరి వట్టణమునందు వారు మన ఉత్సవప్రచారమునకై చేయవలసినపనులు కొన్ని గలవు. ఇందు మొదటిది—మనఉత్సవము అందరికినిచక్కగా తెలియునట్లు జేయుటకై కొన్ని సభలను గావించవలెను. మీమీ వట్టణములందు గ్రామములందు ఇతరులు గూడ పలువిధముల లగు ఉత్సవములను జేయుచుండుదురా! అట్టి ఫలములకెల్ల మీరబోయి, ఆయాముత్సవములు జరుపుట యందు తోడ్పడవలయును.

మనము జేయవలసిన రెండవది—మన సంఘమునకు ద్రవ్యమునునూజుజేయుట. మనసంఘముయొక్క స్థిరత్వమునకు హెచ్చరిక

ఆశ్రమము సమయమునది నానకొని సమయమతి రైత్య స్థేమను ఒకటిన్నరవైలు దూరములో అహమదాబాదు వట్టణమునకు ఉత్తరభాగమున నున్నది.

వృత్తులము కొత్తనభ్యులను జేయకొను. ఆశ్రమ పోషణ స్థిరముగా స్వసాహాయ్యమున నుండుస్థితికి వచ్చునంత కెత్వరిని స్వీకరింపవలయు. ఆశ్రమవాసులు తమ ఖర్చులకు గా నేమియుచెల్లించవక్కరలేదు. ప్రస్తుతము ఆశ్రమపోషణ మాకార్యమును చక్కగా నెఱిగిన మిత్రులయొక్కయు ఆశ్రమమున దర్శించి ఆశ్రమస్థితి తెలిసికొనిన ఇతరులయొక్కయు విరాళములనై నాధారపడియున్నది.

ఆంధ్రులుగావచ్చు మహోయులు తామిచ్చుటనుండు కాలమున ఆశ్రమ సాంప్రదాయముల సాధ్యముననుకరణకు గమనింక బ్రయత్నించుదురుగాకాని విన్నవించుచున్నాము. వారిసాఖ్యమునకు, క్రితంచనలేక ప్రయత్నించి యాతరులతో నేవదేయుదుము. దయచేసి వారు వచ్చునపుడు తమ పడకలను భోజనపాత్రలను తెచ్చికొనిన యెడల ఆశ్రమమునకు సాహాయ్యము చేసినవారగుదురు.

ఇది ఆశ్రింతావశ్యకము. ఆంధ్రజాత ప్రధాన కార్యాలయమునకు శ్వంత భవనమును నిర్మించు కలయును; మంజిగంధ భాండాగారమును సంపాదించు కలయును. బాలభటులందరికిని కారవనివనములు మొదలగువానిని నష్టముజేయుటకొక యేర్పాటును జేయవలయును. బాలభటోద్యమమును గూర్చి ఇతరభాషల యందున్న గ్రంథములననుగురించి, ఆంధ్రము నందనే గ్రంథములను తెలుగే వ్రాయించుట ఆశ్రింతా వశ్యకమైయున్నది; కరీరవశ్యత విషయమునను, ప్రారంభదశిత్వా విషయమునను, ముదిరిగనందనినట్లు ప్రధాన కార్యాలయమునం జేర్పాట్లు గావించవలయును. ఇన్ని విధములగు ఏర్పాటులనుచేసినగాని ప్రధాన కార్యాలయము ఇతరులకు మార్గ దర్శకముగనుండుటగాని, లోకముండి ఇతరులు చేయవలసినపనులను గ్రహించుటగాని సంధకముగాదు. మద్రాసునందు గూడ స్వంతభవనమును నిర్మించి ఆశ్రమిధులు ఆగ్రగరముగ జేయుటకై ప్రయత్నించు చున్నాడు. ఈ కార్యము లన్నింటికి ధనసహాయము ఆశ్రింతావశ్యకము. బాలరయొక్క అభివృద్ధికై ఏర్పడిన ఈ సంఘమునకు, మాతృతాభివృద్ధిని గోరువారందరును సహాయము చేయును ననుట కెంతమాత్రమును సందియములేదు. తమపిల్లల ఆత్మోన్ముఖిని గోరిని తలదంపుతెవ్వరుండురు? తమ పిల్లల సన్యాసలగు పాపము గావలెనని గోరిని తలదంపుతెవ్వరుండురు?

మద్రాసునందు గొప్ప బహుమతి ఏర్పాటుజేయుటకై విశ్వక్రుతుత్వము జేయుచున్నాడు. భటులు స్వంతముగా చేసే పంపిన వస్తువులన్నియు ఆక్కడ వృద్ధాశ్రమమునకు. నాటకములు, సంగీత కచేరీలు, మొదలగు వానిని ఏర్పాటుజేసి ధనమును పోగుజేయుటకై యత్నించుచున్నాడు.

“జేవుండును, నాజనకుడు, జేకొనునకుడు తమ నిధ్యుక్త ధర్మమును నిర్వహించు” టూనుకొన్న, బాలభటులకు ధర్మము, వర్తకులు, ఉద్యోగులు, వీరువారసలె ఎల్లరును సహాయము చేయుదురు. ఆంధ్ర బాలభటులారా! దసరా ఉత్సవములను విరివిగ జేయుటకై ఇప్పటినుండియు “సిద్ధపడుడు” విరివిగ జేయుట యన్న విశేషముగా సామ్యము ఖర్చుచెట్టుటగాదు. విశేషముగా సామ్యము మతముజేసి, కొద్దిగ ఖర్చుచెట్టి, మిగిలినది. ఆంధ్రజాత ప్రధాన కార్యాలయమునకును, భారతజాత ప్రధాన కార్యాలయమునకును బంపును.

ఇంకను మీరు చేయవలసిన కార్యములొకటి గలదు. బాలభటోద్యమమును గూర్చి వ్యాసములన్నింటిని గ్రంథాలయసర్వస్వము”నందు ప్రకటించుచున్నాడు. బాలభటులు ఎక్కువమంది చంపాదాదలైన కొలదిని అందు మనకు ఉపయోగించు వ్యాసములు ఎక్కువగా ప్రకటితము కాకలవు. అది తెలు మనముల కొకసారి ప్రకటించవలయు ఇతరులకు సంవత్సర చంపాదు రిలయునను మనకు నూత్రము 2 లకై ఇచ్చుటకు దయతో ఆంగీకరించి యున్నాడు. కావున ఈజాదుగ దినములందు “గ్రంథాలయ సర్వస్వము”ను చంపాదాదులను జేయుటకై యత్నింపును.

బహుమతి.

బాలభటులును ఇతరులును ఒకరికొకరి బహుమతినిచ్చుకొనుటకు నుండవలయు ముద్దులుమాటలట్లునట్టి తిన్న పాత్రముకొకదానిని, స్వల్ప వెలుగలిగినదానిని దసరావండు గలనకు ప్రకటించవలెనని ప్రయత్నించుచున్నాము. కానిని కొనుటకై బాలభటులారా! ఇప్పటి నుండియు ద్రవ్యము కూడచెట్టుకొనుండు ఎంతో ఒక అనాలోక రుసు అయ్యి అయ్యికి వెంకటరమణునిమిత్త ఆంధ్రీకాష్ఠీయ వర్ణలొల్లి

National Psycho Physical Culture University Colleg.  
WANTED—STUDENTS  
Fees Moderate, Apply for Particulars to:  
Prof. B. RAMAJOGA RAO,  
255, Thambu Chetty Street, (Upstair) Madras.

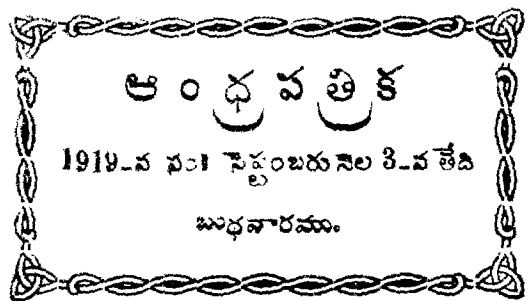
శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు బెజవాడలో ఈ నెల 6 వ తేదీ శనివారం గాల్చి

సా విత్రి నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు  
టిక్కెట్ల వివరము:— పురుషులకు రు. 2, కు 1-3-0, కు 1-0-0, కు 0-8-0, 0-4-0. స్త్రీలకు 0-4-0.  
క. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

కావలయును.

ఆంధ్రవత్రికమునకు ప్రతికూలముగా ముఖ్యకట్టలును నుండియు, బిల్లు ముఖ్యస్థానముల నుండియు, ఇతరమువర్గీకృతములనుండియు, వార్తలను ప్రాయోగము నమయమున, కలుపుకొని యిట్లుగా వ్రాయవలయును. లేకుంటేగాని నుండలేదు.

ఆంధ్రవత్రికాధికారి.



నవహిందూమతము.

రాగద్వేషపూరితమైన రాజ్యాంగచర్చల నుండి రాగద్వేషరహితమైన మతజ్ఞానము మరలుట శాంతిశాములకు సుఖవహము. రాజ్యాంగజ్ఞానమునకు మతజ్ఞానమును కరరంధ్రాస్వేషమున కవకాశము లేదు. ఆత్మాస్వేషమునకు మూలమైన నవహిందూమతమును గురించి గా. ఎన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు భారతయువజనసంఘసమక్షమున జేసిన యువన్యాసము భారతజాతి శాంతి వాదులను భారతజాతి క్రైస్తవ్యమును బోధించుచున్నది. లోకమంతయును లోభావృత్తిమై రాజ్యలాభమునకు భవలాభమునకు వ్యాపారలాభమునకు పెనగులాడుచున్న సమయమునందు నిత్యవైరాగ్యమును బోధించిన భారతమతసారమును గ్రహించుట సుఖశాంతికి సాధనము. "హిందూమతము సచేతనమై ప్రవర్తమానమగుచున్న మతము." అని శ్రీనివాస అయ్యంగారు చేసిన నిర్ధారణ వుండితలకు విమర్శనయోగ్యముగ నున్నది. హిందూమత మార్కులు అరణ్యములందు ఋక్కులతో వింద్రాది దేవతల నారాధించిన కాలమునుండి నేటివరకును ప్రవర్తమాన మగుచున్నది. శైవము, బౌద్ధము, వేదాంతము, వైష్ణవము, శాక్త్యము, అర్జునమాజము, బ్రహ్మసమాజము, హిందూమత ఛాయలు. అయిదు వేల ఏండ్లు భిన్నమతముల సంరంభమునకు దాగి జాలిన హిందూమతము వైరస్యముగల మతమనుటకు సందియములేదు. జైనలు బౌద్ధులు మహాత్మాయులు క్రైస్తవులు హిందూమత వివాదము చాటువదిరి. కాని హిందూమతము నశించినదికాదు. తేజోవంతమై నిలిచియున్నది. హిందూమతము మనుజుల నిత్యకృత్యములకు మతాభిమానమును గల్పించుచు మతమునకు ప్రాణమును బోయుచున్నది. ఇతరమతములవలె మతధర్మములను హిందూమతము బోధించుచున్నది. కర్మపునర్జన్మ సర్వాత్మత్వము హిందూమత లక్షణములు. భగవద్గీతయందు "శ్రద్ధామయోయం పురుషః యోయశ్చద్ధస్సవనః" అని శ్రీకృష్ణుడు చేసిన యువదేశము కర్మసిద్ధాంతమును చెప్పుచున్నది. మనుజులు వారి కర్మలకు దగిన ఫలము ననుభవించుచున్నారు. ప్రపంచమునందలి భేదములను సమర్థించుటకు కర్మసిద్ధాంతమునకు మించిన సాధనము లేదు. కర్మసిద్ధాంతమును కేవలము నౌనటివ్రాత యని తలంచుట యనుచితము. ఇహమునందును పరమునందును శాంతివులకు

వాని కార్యముల కనురూపముగు ఫలము గలుగుచున్నది. ఈ విషయమై హిందూమత ధర్మము కరమకాశిన్యమును బోధించుచున్నది. యోగరూఢుడైన భరతరాజేంద్రుడు లేడిమీద గల వ్యామోహము వలనను యోగక్రమమై లేడి జన్మమును జడభరతజన్మమును నెత్తెను. ఒక యువృత్తవచనమునకై ధర్మరాజు సరకమును జూడవలసినదైనను. ఎవరిముక్తికి వారు కర్మలని హిందూమతము బాగుగ బోధించుచున్నది. కర్మకు ఫలము గలుగు ననుట వలనను హిందూమతము అకర్మత్వమును బోధించుట లేదు. అకర్మసిద్ధి దేహభాయలకు దుర్లభమని మనుజులకు వారిదీవితములు బోధించుచున్నవి. కర్మఫలరాహిత్యమునకు సాధనము ఫలత్యాగము కాని కర్మత్యాగము గాదని భగవద్గీతలు విశదముచేయుచున్నవి. ఈ విషయమును వేదాంతమువలె విస్పష్టము చేసినమతము లోకమునందు వేరొక మతము లేదు. కర్మసిద్ధాంతము వలనను జన్మాంతరసిద్ధాంతమును సిద్ధమగుచున్నది. నిత్యమైన ఆత్మకు కరమగలదని నమ్ముట యును పూర్వము లేదటయును సపంగతము. కలిగి వాదము రూపాంతర జన్మాంతర సిద్ధాంతములపై నాధారపడియున్నది. శ్రీనివాసఅయ్యంగారిగౌరవ విషయము మధ్య వయసునందు సకల జనులకు ననుభవమునకు రాగలదనియును యౌవనదశయందున్న విద్యార్థులు నిరాకరింపజనదనియును కోరిరి. ఈ విషయమై యౌవనదశయందు సయితము విచారణకు బూనుకొనుట ధర్మమనితోచుచున్నది. ఆధ్యాత్మికజ్ఞానము

లోకమునందు దన్నిమతములను నిత్యమైన ఆత్మ కిరీరాధిష్ఠితమై యున్నదని నమ్ముచున్నది. ఈ సిద్ధాంతమును హిందూమతమువలె బోధించిన మతము వేరొకటిలేదు. లోకమంతయును నాత్మమయమని వేదాంతము బోధించుచున్నది. ఆత్మమయమైన విశ్వమునందు దేహభిమానమువలన దుఃఖనివృత్తి గాదనియును నాత్మజ్ఞానము వలన నగు సనియును వేదాంతము బోధించుచున్నది. ఆత్మమయమైన సకల ప్రపంచము నందును సమభావ మీ సత్త్వమును గ్రహించుటవలన గలుగగలదు గాని వేటుమార్గమున గలుగనేరదు. హిందూమతము భగవంతుడు స్వర్గస్థుడు గాకను సర్వసాక్షియనియు సర్వవ్యాపకుడనియును సతతమానముగ బోధించుచున్నది. జ్ఞానులు సకలమునందును నీశ్వరుని నీశ్వర విలాసములను సందర్శించుచు ముక్తిని బొందుచున్నారు. అయ్యంగారి యుత్పత్తివేదాంతరూపమున మతమునందు గలదని శ్రోతలకు తెలియజేసిరి. వేదాంతసారమని చెప్పదగిన "తత్త్వమసి" మహావాక్యమును బోలిన యుత్తమ భావము లోకమునందు దేయితరమతమునందును లేదు.

మత గ్రంథములు - నిత్యకర్తవ్యములు

చతుర్వేదములు వడ్డకృతములు ఉపనిషత్తులు గీతలు అష్టాదశపురాణములు భారత రామాయణములు మొదలగు గ్రంథములు మతధర్మములను బోధించుచున్నవి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వేదములను గీతలను హిందువులందరూను సమ్యవలయు ననియును గీతలను నిత్యము పారాయణము చేయుచు స్వానభవమున కనురూపముగ సమన్వయము చేసికొనవలయు ననియును చెలిపిరి. హిందూమతమునందు గల మతగ్రంథము లేయితర మతమునందును లేవు. సంస్కృతవాఙ్మయమునందు రెండు వంతుల గ్రంథములు మతగ్రంథము లనియే చెప్పవచ్చును.

ఈమతగ్రంథముల వాసనయైనను లేనివారు మతదూషణమునకు బూనుకొనుట పరిహాసాస్పదము. నిత్యకృత్యములందు సంధ్యావందనము శ్రాద్ధము చేయదగిన వః యను పాపపరిహారమునకు సాధనములనియును విశ్వాసముగలవారి తరతరముల ననుష్ఠించవచ్చున యును నువన్యాసకులు తెలియజేసిరి. సంఘసంస్కరణాభిమానులైన శ్రీనివాస అయ్యంగారి యుదారశీలమునకును దూర్భదృష్టికిని సీ భావములు నిదర్శనములు సవనిరీక్షణము

హిందూమత ముత్పత్తి

నిబిడీకృతమై యున్నను కాలక్రమమున బాహ్యంతర కారణములవలనను మతమునందు దురాచారములు ప్రవేశించినవి. మతమునకు పరమావధియైన భగవద్గీతలక్షణము భూతసేవ మాటుకడి పూర్వారాచారములు స్థిరపడినవి. సచేతనమైన మతమునండి దుర్భావములు దురాచారములు విడిపోవుట సహజము. మతధర్మములు సర్వతోముఖమైన మానవకల్యాణమునకయి ఏర్పడినవి గాని చైతన్యరహితమైన అచారములకై ఏర్పడలేదు. మతధర్మములు దేశాలపాత్రలకు సమన్వయమైనపుడే మతము ఏర్పడుముగలిగి వృద్ధిని బొందగలదు. హిందూమతమునందు భేదమును బోధించెడి కులభేదాదిసంస్థాపన లున్నను సిద్ధాంతమునందు ప్రజాప్రాజాపత్యమునకు విరుద్ధసిద్ధాంతములు లేవు. సకలమును నీశ్వరమయమను మూలసిద్ధాంతము మానవ సోదరత్వమును బోధించుచున్నది. చైతన్యము రామానుజుడు బసవేశ్వరుడు నానకు కులభేదములను విసర్జించి మతాధారమున మానవ సోదరత్వమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నించిరి. మతమునందును ప్రజాప్రాజాపత్యము వర్ధిలుట కేకులము వారి కాకులగురువు లుండుట యవసరమని అయ్యంగారు తెలిపినభావము సమంజసమైనను నాచరణమునందు సారసీనమై దురాచారధర్మముగను. వర్తమానకాలమునందు సకలధర్మములను రక్షించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి గాని మతధర్మరక్షణమునకై ప్రయత్నములు జరుగుట లేదు. ప్రజలు సాధుశీలమును గలిగి ధర్మారాధనమును జేయుటకు మతధర్మగ్రహణమవసరమని కలివర్తనమయమైన యూరపుజేశముల చరిత్రము విశదముచేయుచున్నది. ప్రజలకు మతాభిమానము మతాభినివేశము గలుగుట కితిరజేశములందువలె నన్ని కులముల వారికిని దేవాలయములందు ప్రవేశమును గలుగజేయుట ధర్మమనియును ప్రజలు కలిసి భగవదారాధనమును జేయవలయు ననియును నయ్యంగారు రుచిజేసిరి. హిందూమతము ప్రజాతేమమున కనుకూలముగ నుండుటకు మతస్థుల నావరించిన దుర్భిప్రాయములు పోయి ప్రాచీన మతధర్మములను వర్తమాన పరిస్థితుల కనుకూలముగ సమన్వయముచేయవలసినభారము మతాచార్యుల మీదను మతప్రచారకులమీదను గలదు. ఈ రహస్యమును ముఱచుటవలన హిందూమత మిపుడు వృద్ధిని బొందగలదు క రిహాసమునకు బాలగుచున్నది. హిందువు లన్యమతమును స్వీకరించుటకు గారణము మతస్థుల సంకుచితభావము గాని మతధర్మముల లోపముగాదు. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు విసరించిన ఈక్రింది వాక్యార్థమును హిందూమతాభిమానులందరును నిత్యమును మననము చేయవలసియుండును. "దైవసాన్నిధ్యమున మానవులకు సమానప్రతిపత్తి గలుగనపుడు సంఘమునందును రాజ్యాంగములందును సమాన ప్రతిపత్తి గలుగుట మిథ్య."



దేశభక్తుడు బోధాగారి ప్రశంసలు

—అంశము—

అన్ని కక్షములవారును క్రిక్కిరించుచున్న బోధాగారిని గొనియాడుట వారిధర్మశిలమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. గోపకులమునందు బుట్టి మహారథుడై ఘోరరణమునం దాంగ్లేయులను ప్రతిఘటించి సంధి కుదిరిన తరువాత నాంగ్లేయులకు కరమమిత్రునివలె బ్రవర్తించిన బోధాగారి పవిత్రజీవనము సకలజనులకు సంస్కరణీయముగ నున్నది. బోధాగారికి దేశప్రయోజనమే ప్రయోజనముగాని స్వప్రయోజనము ప్రయోజనముగాను. బోధాగారు వారిజీవితమును సంయుక్త దక్షిణాఫ్రికా రాజ్యమును స్థాపించుటకై వినియోగించెను. స్వల్పగారికిని బోధాగారికిని ముప్పుచేంద్ర చరిమిగలదు. వారు బోధాగారి అంత్యేష్టి సమయమునందు చెలిపిన ఈ గంభీరభావములు దేశభక్తులకు గమనార్హములు.

“పూర్వపు భేదములను సకలములను మరచినగాని మారిన మానవభావమునకు మహాకృతి బలము గలది నేరదు అని బోధాగారి నడిచింది. మన బాల సామ్రాజ్యమునకు బోధాగారి యంతరాయములను మనస్సునందజేసినందున నొసగింది. బోధాగారిని గురించి మహాత్ములందఱుగ్రహింపబడింది.”

స్వల్పగారి గంభీరభావములు బోధాగారి పవిత్రజీవనము మన పాలకులకు నాయకులకు పరమోపదేశ వాక్యములుగ నుండగల వని నమ్ముచున్నాము

విషజ్వరవ్యాధి ననుభవించిన ప్రకటించిన ప్రకటనవలనను విషజ్వరము దేశమునందు మెల్లగ వ్యాపించుచున్నదని విశదమగుచున్నది. ఆగస్టు మధ్య చివర వారమున వంగరాష్ట్రమునందు 78, చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 298, బర్మాముందు 129, బొంబాయిందు 101, ఇతరరాష్ట్రములందు మరొకొందరు మరణించిరి. ఆఫ్రికాలోనియాయందలి న్యూసౌత్ వెల్స్ రాష్ట్రమునందు మూడువారములలో 1923 మంది మృతినొందిరి. చెన్నపురియందు 24 వ ఆగస్టున కింతము నొందినవారమునందు 130, కర్నూలుజిల్లాయందు 24 మంది మృతినొందిరి. ఇప్పుడు విషజ్వరమింకను భీకరాకారమును దాల్చి లేదని అధికారులు ప్రకటించిరి. గతసంవత్సరమునందు సెప్టెంబరు అక్టోబరు మాసములందీవ్యాధి భీకరాకారమును దాల్చి దేశమును మృత్యుమయము చేసినది. అధికారులు ప్రజలు దేశమును మృత్యుదేవతనుండి గాపాడుటకై తగిన ప్రయత్నములను జేయుట యుక్తము. ఏమరకను సధికారులు ప్రజలను హెచ్చరించుచు వైద్యసహాయము నందు బాటునందుంచుదురని నమ్ముచున్నాము.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు - టైముస్ పత్రిక సలహా భారతీయులకును యూరపియులకును సోదరభావమును గలుగజేయుటకు యత్నించునపుడు ఆఫ్రికావారు భారతీయుల నివాసము నాకాంక్షించునపుడు వారిని వారి స్వదేశమునకు బంపుట ధర్మముగాని వారి హక్కులకై యాందోళనము చేయుట ధర్మముగాదని మద్రాసు టైముస్ పత్రిక చేసిన హితోపదేశము పరిహాసార్హమని ప్రజ్ఞలు గ్రహించగలరు. సోదరభావమును నొడగూర్చుటకు నష్టములను భారతీయులుమాత్ర మనుభవించవలయును గాని యూరపియులు అనుభవించజనదు. భారతీయులును నవసరము లేనివారిని వారి దేశమునుండి వంకవలసినదేనా? పౌరసేవాధికారులు రాజ్యాంగసంస్కరణము వలదని ఏల గోల పెట్టిరి? భారతీయులు చిరవాసమువలన బడసిన హక్కుల నేల వదలుకొనవలయును? ఇతరులకు చేసిన యుపదేశమును స్వయముగ నవలంబించుట ప్రయోజనకరము.

శింగ్లాండునందలిరాయబారములు

రాయబారముల విషయమును కటేలుగారొక విధమునను క్రినివాసశాస్త్రిగారొక విధమునను జమ్నాదాసుద్వారాకాదాసొక విధమునను వర్ణించిరి. భేదద్వైతీగారణము జాతీయవాదులకు మితవాదులకు స్వరాజ్యవాదులకు రాజ్యాంగ నిరీక్షణమునందే గలదు. భేదభావమువలన చిందించుటయును సమర్థించుటయును నవసరము. జమ్నాదాసు ద్వారాకాదాసుగారు క్రినివాస శాస్త్రిగారి వ్యవహారము లత్యుత్పత్తియు లని వర్ణించిరి. మోచర్ల రామచంద్రరావువంతులుగారు పార్లమెంటు సభ్యులకు హిందూ దేశ వ్యవహారములను బాగుగ బోధించి అమూల్యమయిన సేవను జేసినటులు ద్వారాకాదాసుగారు వ్రాసిరి. రామచంద్రరావుగారి వ్యవహారపరిజ్ఞానము దేశసేవ కుపయోగపడినందుకాంధ్రులు సంతసించ గలరు.

నెల్లూరు మండలసభ ఆత్మకూరునందు ఈ నెల 20, 21 తేదీలందు జరుగనున్న తొమ్మిదవ మండలసభకు టంగుటూరి ప్రకాశముగారు సభాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాము. రాజ్యాంగ సమస్యలను నిర్భయముగ విమర్శించుచు దేశోపకార జీవితమునం దధికముగ పాల్గొనుచున్న ప్రకాశముగారి యాధిపత్యముక్రిందను నెల్లూరు మండలసభ జయప్రదముగ జరుగగలదని నమ్ముచున్నాము.

వాషింగ్టను కాంగ్రెస్ సమావేశము:— బొంబాయిలోని యంత్రకాలలో పనిచేయు మాలివాండ్రు సభచేసి వాషింగ్టనులో జరుగుసభకు తిలకుగాడుగాని వాడియగారు గాని తమ ప్రతినిధిగ నెక్కడోద దని తీర్మానించిరి. ఆసభ గత ఆదివారమునాడు జరిగినది తిలకుగారు భసస్వామిల తమ్ముడనుటచే వారియందు తమకు సమ్యక్ముతేదని మాలివాండ్రు తీర్మానములో తెలిపిరి. తమకుతగిన యోగ్యతలు లేకపోవుటచే వాషింగ్టను పట్టణమునకు ప్రతినిధి నెరిసి పుత్రులొకలమనయు, ప్రతినిధి నెరిసియోగరిని వంకటలసివనియు వాడు రాజప్రతినిధిగానిని కోరిరి. వారాయన రావు కడేముగారు సభలో సువ్యవస్థి రాధ్యక లేనివారు కొందరు సభలను చేసి తీర్మానములుజరిపి వాడియా తిలకుగార్లకురకు ప్రతినిధిగ నియమించిరి. తిలకుగారు తమకేసు కృత్రికలో వ్యాసములను వ్రాసి భసస్వామిల తమ్ముడనుండి కూర్చుని పనిచేయవలసిన కాలమును తగ్గించుట కంగీరించి యుండలేదు. బొంబాయిలో చదువుయ్యార్చి కడేము వారి విషయమై ప్రతివాధికరులలో బ్రాహ్మణులుగ నుండినవారి కరుణ బొంబాయిలో పనిచేసి యుండలేదని ఆతడు తెలిపెను. మాలివాండ్రు గారు ఇండియాకు వచ్చినప్పుడైనను మాలివాండ్రు సుఖములను గురించి చెప్పుటకు తిలకుగారును వారివక్షము వారు పనిచేసియుండలేదు. హోమురూలు సంఘములోని కొందరు ఆంగ్లోక్షతము రైలువేమాలిలును, యంత్రకాలలో పనిచేయు మాలిలును పని మానివేసినప్పుడును ముందుకు వచ్చి చేసినపని గలసియుమైసినారు. వారు అధికారులకు ఒత్తిడి కలిగించుట కట్లుచేసిరి. మాలిలు పనిచేయకుండ పోకే పించుటకును ముందుకు మాలిలును తత్వదానిని పెట్టుటకును వారట్లుచేసిరి. గతసారి పనిమానిచేసి కట్టుకట్టినప్పుడు చేయుచున్న సదుపాయములను స్వరాజ్యవాదులలో కొందరు యంత్రకాలాధికారులు చేయుటకు నిరాకరించి మాలిలుయందు సానుభూతిని కనుపరచుటలేదు. ఇటువంటి కుతంత్రముగండ మాములలో పనివాండ్లు పడకుండదని కాదామగారు హెచ్చరించిరి. ఈ తీర్మానమును భారత మంత్రీకిని, కృధాన మంత్రీకిని ఆమోదకాలాని కార్యకసంఘపు ఉధ్యక్షులకు కామ్యూను గోపత్యుగారికిని వంతులకు ఆ సభాధ్యక్షులకు అధికార మిచ్చిరి.

రావల్పిండి సమావేశము:— రెండులుబండి కమ్యూనిస్టులకు బాని కొన్ని వెట్టెలు క్రిందపడుటవలన విశేషవ్యవహారముగలిగినది నిన్ను తెలిపియుంటిమి. ఇప్పుడు మరికొన్ని వివరములు తెలిసినవి. మరణించిన వారిలో నలుగురు యూరొపియులును 14 ము భారతీయులును గలరు. యూరొపియులలో నొకడు డాక్టరు దదీము. సి. దేశముగారొకరు రెయిల్వేపోలీసు ఇంస్పెక్టరు గారినుగాకొకరు మరొకరుగ నున్నట్లు బ్రాహ్మణులైనట్లు ము సార్లంటు సార్లకు యకడు బ్రిటిషు యూరొపి. పేరు తెలియదు. 2 వ తేదీ వాటికి మాన్యుమెంతు కుర్చుకొనలేదు అదేలేదు.

ఫోరు సెంటుజారిగ జేటులు

2-9-1919

మునిసిపలు శాఖ.

రికరెండు గానుగపటి కాంతియ్యగారు ఏలూరు పురపాలక సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఈ దినమునాడు మదిలీట్టులు జరిగినవి సభ్యులుగ ఎన్నికొనబడిరి. (1) ఫోరు రాజు కట్టాభిసేతారాయయ్య వంతులు. (2) ఎమ్. బి. సి. ఎమ్. గారు (3) తాడేపల్లి కుప్పారావుగారు (4) పిల్లంకొట్టి బుచ్చి వెంకటరావు గారు (5) మోటెల స్వామి వామయ్య బాలకృష్ణ వామయ్యగారు తిరువన్నూరులే మునిసిపలు సంఘసభ్యులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

లోకలు బోర్డులు. నూది మాన్యుమెంట్లరెడ్డి యింట్లోని తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నికొనబడిరి. మనసల్లి నాచుమరరావు గారును, భూటాలపల్లి కొండారెడ్డిగారు కందుకూరు తాలూకా బోర్డు మెంబరులుగ నెన్నుకొనబడిరి. లూడ్ల అయ్యప్పరెడ్డిగారు కావలి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. మిర నాదయ్యకు తుల్లూనాపేయ్య, లక్ష్మీ నారాయణ బాయి గార్లు పార్వతీపురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

జిల్లాబోర్డులు. కానికాళు బాలకృష్ణగారు రామచంద్ర తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్లు. ఉత్పలూరు జగన్నాధయ్యగారు మూసలి రికరెక్షన్లండి రెండవ రికరెక్షన్ సబు రిజిస్ట్రేషన్గ నియమింపబడిరి.

సెలవులు. మా. శ్యామ. సి. ఎల్. నేపీతుర్ బాల్ ఎల్ లూ, హైకోర్టు బడ్జెట్ గాని రెండు నెలల సెల వొసంగబడినది. పోలీసు మాజరిం పెండెంటు అన్నియు నుబ్బారెడ్డిగారికి గాను నెలల సెలవొసంగబడినది. పి. సి. తాలూకా య్యగారికి మూడు నెలల సెలవొసంగబడినది. వరంజి రెండు స్వామి అయ్యగారు, నుడి వాడ జిల్లా మాజరిం గారికి సెలవింపబడినది ఒక నెల.

రివెన్యూ బోర్డు. బోర్డు విలియును వార్డు గారు కరానాకు బదలాయించబడిరి. వార్డు పాల్ కెన్ను గారు గంబామ తర్కిలకు బదలాయించబడిరి. కావలి స్టేషన్ ప్రాంత స్టేషన్ గారు కలింగట్టులయ్యగారు ఆర్డూరి వెంకటస్వామి వామయ్యగారు కరానాకు, బలియును ఆర్డూరు రామయ్య లూయీ ఈవాన్సుగారు దిండిగూ సర్కిలకు బదలాయించబడిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరులు. శ్యామలి లక్ష్మీవరసంహారావు వంతులు గారు బళ్లారి ట్రైబరి డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి. ఎడ్లెల విల్ (ఫెర్డు కలెక్టర్ క్లర్క్) గారు పోలవరము జిల్లమున డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

ప్రకటనలు. పోనలపాన గ్రామము బరంపురము తాలూకానుండి ఇచ్చాపురము తాలూకాలోకి చేర్చబడినది. విద్యాశాఖ. మారు ఇసాచేరి ఇచ్చిల్లు యంతరిగారు క్లీరు మేరీసు కాలేజీకి (ప్రీవీ) ప్రిన్సిపాలుగ నియమింపబడిరి.

వంజాబు అల్లరులు. బొంబాయి రాజధాని సంఘమువారు ఇండియా మంత్రీకిని కృధాన మంత్రీకి నిల్లు రెండి నిండిరి. సంజాబులో ప్రెసిడెంట్ మెట్టువయోగించబడినదియు. పోలీసులు నియంత్రణ క్రి చక్రీకర్త గారొక పంచాయతీ సంఘమును పెంకొల్పిరిని తెలిసికొని ఈసభవారు సంతోషించుచున్నార. పోలీసుకాశ న ఆంగ్లోషన మార్కెట్ మెయిదాదిగ సంజాబులో జరిగిన వంకరుల నన్నిటి నాశంఘము వంకరింపవలయును. మరయు సంఘసభ్యులు కృపావిశ్వాసమునకు పాత్రులుగ నుండవలయును. సంఘము సతిత్వంలో నేర్పరువలయును. ఆలస్య మొందరాత్రును చేయకుండదని మాకోరిక. సభివారు ఆనరిబిల్ టి. జి. కడేలు, ఆనరిబిల్. సి. జె. చింతామణి గారులకు ఈ క్రిందితే. ప్రకటన చేసిరి. బొంబాయి పాత్రాజ్య కాశనసభ సభ్యులలో జరుగునపుడు సంజాబువ్యవహారములను గూర్చి “ఇండియన్ టైమ్స్” ప్రకటన పెట్ట బడవలసియు నెరిశించుచున్నాము. ప్రెసిడెంట్ గారు అచ్చిల్లు తీర్మానము కువరకును, విదారణ సంఘము వారికిరెడ్డిగారు. ప్రొక్లెయిటెషన్ వరకును ఆదిల్లా నాపి చేయుటకు మీరు కనీసప్రయత్నములను చేయవలయునని మాకోరిక.

భారతరాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

జాయింటు కమిటీవినాసన.

ఈ కమిటీవారు ఆగస్టు 5 తేదీన సమావేశమై, నెల్సన్ రక ప్రభుత్వ అభ్యర్థనను పరిశీలించెను.

వి. జి. కటేలుగారు.

గౌ. వి. జి. కటేలుగారు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులందరినీ భాగ్యశాసనములను వెల్లడించుచు, భారతదేశమున భాగ్యశాసనముల ప్రభుత్వ పాపములకు నడుచు తీరదినదని నొక్కి-కొక్కరించెను. తాను భాగ్యశాసన సాక్షులు నీయ సరము లేదని వీరు ప్రకటించుచు వెలిసిరి. సామ్రాజ్యవ్యవస్థ భాగ్యశాసనముల స్వపరిపాలనా అధికారమును మహాభారతమున నీర నడిచిరి. స్వపరిపాలనా అధికారము లగు కలనశక్తులను లే నేమేమును బ్రతికెను సామ్రాజ్యమున నుండవలయుననియి. 1917 ఆగస్టు 20 తేదీ ప్రకటనమును కాంగ్రెసు సభవారు మిగుల బాగుగాకాదు అని పేర్కొనిరి. ప్రస్తుత పద్ధతుల ననుసరించి భాగ్యశాసనముల ప్రభుత్వము మొదలగునగుల నని ఆ ప్రకటనము వెలువడుచున్నది. ఆలస్యములేక యందులకు నడుచు నేర్పాటులను చేయవలయుననినాన యిది హెచ్చరించుచున్నది. ఈ అభిప్రాయమును బట్టి నడుచునట్లుగా, ప్రతి అంతర్జాతీయమునును బ్రతికెను ప్రభుత్వమును, భారత ప్రభుత్వమును నిర్ణయించుచుండునట్లుగా భారత రాజ్యాంగమున బ్రతికెనునట్లుగా, కాని, యీ భాగ్యశాసన సార్వభౌమ ప్రభుత్వ ప్రకటనములలోని పని కాంగ్రెసునకు భాగించుట లేక.

అభ్యర్థనము:—ఈ ఆ ప్రకటనను పాసిరి.

సాక్షి:— కాంగ్రెసు సభవారి ఆభిప్రాయము వినినారు.

అభ్యర్థనము:—ఈ విషయమును నిర్ణయించుటకు వినినారు, వారు గాని, కాంగ్రెసు సభవారి అధికారము లేదు. ఆ అధికారము సార్వభౌమ ప్రభుత్వమునకే గాదు వారియు చెప్పిరి.

సాక్షి:— ఈ సంగతి వినుటకు వారెంతయు విచారముగ నున్నది. కాంగ్రెసు సభవారి ప్రకటనమునకు తరువ్వుక జ్ఞాతము వెలుపుచు, యీ విషయమున సర్వకార్యాచరణ మన సరముని పిలిచినాము గావించిరి. కాని, యీ ఆశయలన్నిటికీ కాలనిర్ణయము చేయుట వలననని వీరి అభిప్రాయము, ఆగస్టు 20 తేదీ ప్రకటనము వారంగీకరించిరి. అందు వారికిగల అధికారములనే ప్రతిఫలకాన్ని అంతరమును కాలమును తామే నిర్ణయించవలెనని వారు వాంఛించుచున్నారు. కాంగ్రెసు సభవారు నూచించు సభనా లేకున:—(1) సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము. (2) భారత ప్రభుత్వమున కొంత భాగ్యత. మైక్, నానా, వైసునిక, శాంతి స్థాపన, విశేష సంబంధ నిర్ణయ, స్వదేశీ సంస్థానాధీశ సంబంధాది విషయములను ప్రభుత్వము ప్రయోజనము, ఇతరములు ప్రజామిత్రములుగా నుండవలెను. (3) ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము. (4) బ్రిటిషు భారతదేశమున కంతకును 15 వర్షములలో సంపూర్ణ భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వము మొదలగు నియమమును కాననగర్థము చేయుట.

ప్రతినిధులక స్వాతంత్ర్యముగూర్చి కాంగ్రెసు సభవారికి అనుకూల తీర్మానము గావించినదియు, వివిధ ప్రకారములలోని కాంగ్రెసు అనుబంధసంఘములు తమ అనుకూల అభిప్రాయములను సమీక్షించియు, భారత దేశములో సగము మంజురీ వోల్లు లేకుండుట వలన వ్యాప్తి పుడ మన యీ కటేలుగారు సాక్షుమిచ్చిరి. కృత్రిమ ప్రవాణ్యము కట్టివై వోలునిచ్చు అధికారమును ఆధారపరచవలె నను విషయమును గూర్చి యోచించవలెను. ఈ విషయం అనేకమందికి భూములు లేవు. సాంస్కృతిక ప్రకటనమును కాననములో జేర్చవలయునని కాంగ్రెసు సభవారి అభిప్రాయముని వీరు వెలిపిరి. భారత ప్రభుత్వ కాననము వల్లను బ్రిటిషు పౌరస్వత్వములు తమకు లభించినవి భారతీయులు తలచుచుండిరి. కాని యిటికల భారత ప్రభుత్వము వారు కొన్ని కాననముల నిర్మించిరి.

అభ్యర్థనము:— ఆ కాననముల విషయము సంఘము వారు యోచించవలెను. వారిని గూర్చి యోచించుటకు మా కధికారము లేదు.

తెన్నెట్టు గారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా తాను భారత ప్రభుత్వమున సంపూర్ణ భాగ్యత గోరుట లేదనియు, వాస్తవముగా భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వాంశము మాత్రమే నాంధ్రమునందలియును సాక్షి తెలిపెను.

తెన్నెట్టుగారు భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వ ప్రసాదార్థమును భారతీయులే హక్కువారు అని వాద సాక్ష్యార్థముంగీకరించినను, మీరు పార్లమెంటు కట్టి భాగ్యతను తేకుండ జేయుచున్నారే?

సాక్షి:— భారతదేశమున సామ్రాజ్యవ్యవస్థ నుంచుట కష్టమే భాగ్యతలేదు.

తెన్నెట్టుగారు ఇట్టి విషయములలో కాలనిర్ణయము ప్రధానాంశమా? ఇతర యోచనలేవియు లేవా?

సాక్షి:— మేము ఇప్పుడీ భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వమున కర్మలనుని తలచుచున్నాము. అయినను సంపూర్ణముగా విజయవంతము లగుటకు కాలనిర్ణయము నంగీకరించి 15 సంవత్సరముల కాలములో స్వరాజ్యము లభించిన, తృప్తిపొందుటకు నిశ్చయించితిమి.

తెన్నెట్టుగారు:— పార్లమెంటున కింకను భాగ్యత యున్నదని మీ అభిప్రాయమా?

సాక్షి:— అవును.

విల్కిన్సన్ ప్రభుత్వము ప్రత్యుత్తరమునందు సంగత్యమునకు 150, 200 రూపాయల అర్హత క్రియమైనా కిని నియోజక స్వాతంత్ర్యము వలెనని చెప్పెను.

విల్కిన్సన్:— ఈ బిల్లు ప్రస్తుత స్థితియందీ కాననమునను దాల్చినందుకే, దీనిని విజయవంతము చేయుటకు మీరు, మీరు ప్రతిభాగ్యము జమించువారు తోడ్పడెదరా?

సాక్షి:— ఇదియెట్లు వర్తించునో చూచి, కట్టినవాని కై అందోళనము చేసెదను. ఈ స్వల్ప విషయములతో మేము సంకల్పింపి జేందము.

మాంటాగూ గారు:—“స్వల్ప” మనగా మీ అభిప్రాయము ను?

సాక్షి:— ఈ బిల్లు ఎంతమాత్రము సంకల్పితముగ లేదు. ప్రభుత్వమున రాష్ట్రపాలననుండని కొన్ని కాలము మావోలము చేయుటకు ఆకాంక్షకరము.

మాంటాగూ:— ఇదియే సల్పుచు నెదరా? ఇది ఆకాంక్షకరముగ నున్నదని వారు తెలియును. కాని మీరు దీనిని స్వల్పమనెదరే?

సాక్షి:— అవును.

కాంగ్రెసు లీగువిధానములో నెట్టి భాగ్యతయు కోరబడలేదు. కాని, అధికారికము ప్రజాపరినిధుల కక్షంగతము కావలె ననునాత్రియమైనది ఆధారపడియున్నదని సాక్షి పలికెను.

భారతీయు లిప్పుడే స్వపరిపాలనమున కర్హులని సాక్షి చెప్పటచే, ప్రస్తుత మాదేశీయ నియోజకవర్గము అన్నవాడుని మాంటాగూగారు ప్రశ్నించిరి.

సాక్షి:— మ్యూనిసిపల్ నియోజకవర్గము బొంబాయిలో నున్నది.

ప్రశ్న:— సామంతుల మాదక లీ నియోజకవర్గమును పెంపొందించుచున్నారా?

సాక్షి:— కొంతవరకు.

ప్రశ్న:— సామంతుల మాదకనుగల్గుచు పురోశ్చిద్ధి లేకయే నియోజకవర్గము అన్నదని మీరు చెప్పెదరా?

సాక్షి:— అవును. నేను సాంస్కృతిక నియోజక స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాను.

రీసుగారు:— ప్రభుత్వవిధానమునందలి గాదని మీ అభిప్రాయమా? లేక అది దేశమునకు లాభనాయకమని మీ భావమా?

సాక్షి:— ప్రభుత్వవిధానము మంచిది గాదు.

మాంటాగూ:— స్వల్ప ప్రభుత్వము ఈ కాననమున జేర్చుటకు వీలగునని మీ అభిప్రాయమా?

సాక్షి:— కష్టముగా. ఇది యొక కష్టకార్యము కాదు. మీరొక రాజ్యాంగమునందలి నిర్మించుచున్నార. అందులో బ్రిటిషు పౌరస్వత్వ ప్రకటనము జేయుట కర్హంతరమే?

సిడెన్హామ్ ప్రభుత్వము:— మీరు బ్రిటిషు స్వపరిపాలనము నామోదించెదరా?

సాక్షి:— మేము కాంగ్రెసు లీగు విధానము నెక్కుడు వాంఛించుచున్నాము.

వి. పి. మాధవరావు గారు.

వీరు కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నుండి స్వదేశీ సంస్థానముల పాలనముగూర్చి సాక్షుమిచ్చిరి. ద్వంద్వపాలనా విధానమునకు వీరు ప్రతిపాదురు. వీరు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించిరి. వీరు, సివిల్ సర్వీసు కాలి యిదివరకు భారతదేశమున లాభదాయకముగ కృషినిచేసినను, ఇప్పుడీ కాలివారు పురోశ్చిద్ధి కాటంకదాయకముగ నున్నారని తెలిపిరి.

రీసుగారు:— ఎప్పుడినుండి వీరు స్వరాజ్యస్వభావము మానినది? సాక్షి:— 1904 అని చెప్పెదమి.

అభ్యర్థనము:— స్థానిక స్వపరిపాలనమును ప్రాగ్జేత పద్ధతులవై నిర్వహింప జేయించవలయునని మీ అభిప్రాయమా?

సాక్షి:— అవును.

ప్రశ్న:— మీరు కటేలుగారు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును కోరుదురా?

సాక్షి:— అవును.

తెలకుగారు.

భారత మామూలు పక్షమున తెలకుగారు సాక్షుమిచ్చుచు, ప్రమాంతముల బట్టి భాగ్యతాయుత స్వపరిపాలనము లభ్యమగు వర్ధనని అంగీకరించుచుంటినియు, భారతదేశ మిప్పుడే భాగ్యతాయుత పాలనమున కర్హత గడించిన దనియు చెప్పిరి.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి.

ఈమె భారత స్త్రీల ప్రతినిధి ఈమె ప్రాగ్జేత పద్ధతులను ప్రతిపాదింపజేసి. ఈమె మిగిలినందఱును సంఘమునా రెంకయు అభినందించిరి. భారత స్త్రీలు దురాభిప్రాయములు కారనియు, వారు భుక్తులు, తోపాటు సమాసస్వత్వములకు గోరుచున్నారనియు నీమె పేర్కొనెను.

సర్ ప్రామో సైగారు.

వీరు భాగ్యశాసనముల కమీషనరు. సామంతుల సంఘమునా తాను, ఇక నొక భారతీయ సభ్యుడును సామంతుల సంఘమునెట్లు సాక్షుమిచ్చుటకై స్త్రీలకు రప్పించ జూచిరిగాని, వారు రాజకీయముల ప్రయోగించి గాని మాని గావని ప్రత్యుత్తర మిచ్చింట్లు నైగారు సాక్షుమిచ్చిరి స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమును నెదల వీరయ్య వోల్లుచు పోవుచు జేయుటకు ఇంటింటికీ తోవు నువ్వోరులను టరసవని వీరు చెప్పిరి. ఈ సంఘమునా మరల నుక్రవారము సమావేశమగు నుచు—“టైమ్స్” పత్రిక.

సత్యాగ్రహవ్రతము.

ప్రాశ్నవాలులోని భారతీయు లీ క్రింది విధముగ వాదనము జేయుచున్నారు:—

ప్రస్తుతము ప్రాశ్నవాలు రాష్ట్రములో శ్యామలగు పుస్త్రులలలం జీరించు బ్రిటిషు ఇండియనులు 14000 మంది యున్నారు. వీరిలో నేటికీ రాష్ట్రమున చాలకాలమునుండి నిరసనవాస మేర్పరచుకొనిరి

ఈ రాష్ట్రమునందలి భారతీయులు 1858 సంవత్సరము నుండి తొమ్మిది విరోధియులకు తక్కువ ప్రతిభాత్తి గలవారినిగా చేయుకాననములకు లోబడుచున్నారు.

మరియు, తక్కువలకు కష్టములకు తొలగించుట కిదివరకు వీరు శ్యామలపుస్త్రులకుగ ప్రయత్నములను సలిపి యున్నారు.

వీరిని తొలగించి, వారరకబాదులవలె తక్కువ వరకు తీరవలసినదని యిచ్చటి భారతీయులు 1858 నుండి నేటి వరకు అధికారిలకు వార్తించిరి

ఇంతవరకు వీరు మాపిన ఓర్పుకు, చేసిన పాపములకు నిమ్మియోజనములకు లోబడెను. వీరు సామ్రాజ్యమునకు జేసిన సంగ్రామ నేరము గుర్తింపక, వారికష్టములను పుష్పిజేయుకాననములకు ఆచరణలోనికిబెట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

కావున నీ క్రింద సంకలముచేసిన బ్రాహ్మణులు లోని భారతీయులు డిక్షి ప్రాగ్జేత యూనియనులోని నీవిలుకాననములకు, తమ వైగల కష్టములు తొలగవరకు, ఉల్లంఘించవలెనని నిశ్చయించినారు.

ఇందులకు ఫలితముగ వచ్చు కష్టములను సాక్షుభావముతో ననుభవించు నిశ్చయించిరి.

వానెలుబర్త 13 వార్ష, 29.

ఈ వాదనము నిదివరకు తీసికొనవారు:—

- (1) ఇబ్రహీము ఇస్మాయిల్ అస్సదు, అఫ్జల్ముసు. (2) ఎన్. పి. కామా, ఉపాధ్యక్షుడు. (3) పి. క. నాయుడు, (4) బి. క. పటేలు, సంయుక్త కార్యదర్శులు. (5) నాథుభాయి మారీభాయి కటేలు (కాననబర్త) (6) కుకల్పాయి మారీభాయి కటేలు (కాననబర్త) (7) ఎమ్. డి. భారూడి (కాననబర్త) (8) లాభాసింగు, న్యూకేవ (9) రాంబోష్టి వాట్టి పటేలు (కాననబర్త) (10) చానాభాయి ఉకాభాయి (కాననబర్త) (11) ఎ. హెచ్. తాగరీ, విరీగినింగు. (12) లాభాభాయి భీమాభాయి నాయకు, కాననబర్త. (13) డి. కళ్యాణజీ, కాననబర్త (14) అనామదు మనామ్యురుగాలు, కాననబర్త (15) ఎమ్. ఎ. ముష్టి, కాననబర్త (16) ఎన్. ఎమ్. జీకాయి, కాననబర్త—మరాటా ప్రతిక.

కమాండీరు-కంట్రీలు.

—(100)—  
కృష్ణామండలము.

iii  
(మా ప్రత్యేక లేఖకునియొద్దనుండి.)

దేవవాడ, ఆగస్టు 80:—తెండ్రు పద్ధతి రాకర్తయ్య  
ము, వియ్యము నెరుపులిదేయ నధికారము కొన్ని వియ్యపు  
మరల కియ్యబడినది. దేవవాడయిన దాదాపు 20 వియ్య  
పు మరల గలవు. ఇందు కొన్ని చిన్నవి; మిక్కిలి పెద్ద  
వి. ఏదీధతుల ననుసరించి, దేవవాడకొని 20 మరలలో కొన్ని  
టి తెనుమలి యధికార మియ్యబడినదో వర్తకు లెవరను తెగిన  
కారణము నుపాసలేకున్నాడు. బుద్ధ రామన్న గారు నగ  
రాలు. మీ 1600 రూపాయలు పెచ్చింది యొక చిన్న మర  
ను తీసికొనిరి. మీ మరలో నెలకు 400 బస్తాలకన్న పెక్కువ  
కయ్యారు కాదు. అయినను, మీకి నెలకు 1200 బస్తాల నె  
గుమలి చేయనధికార మియ్యబడినది. ఇక్కడనే వ్యాపార  
ము చేయుచున్న మఱియొక కన్ను గారున్నారు. మీకిది ఒక  
వియ్యపు మర కలదు. మీకి దాదాపు ౧ లక్షన్నర  
రూపాయలు పెచ్చింది కలది నవి. నెలకు 800 బస్తాల  
వియ్యము కయ్యారు కాగలవు. మీకి, వైవారిలెనే 12000  
బస్తాలు మాత్రమే యెగుమలిచేయ నధికార మియ్యబడినది.  
ఇట్లు చిన్న వర్తకులు, పెద్దవర్తకులు, చుట్టజాటి, వారివారి  
మరలకై బనియోగింపబడిన మూలధనము గాని, అంత  
ప్రతిదమును కయ్యారు కాగల సరకుముత్తమును గాని సరిగా  
మాడక, అంతట నొక్కచిగురుగా జూచుచు కచ్చివంచన  
పెద్దమిల్లుల యజమానులలో చాల అసంతుష్టి బయలుపడెలి  
కను. పెద్దమిల్లుల పాటికి చిన్నమిల్లులవారు నిలవలేదు గనుక  
ప్రాతానా మొనగుమిత్తమో, లేదా, వారు మిగిలినవారి  
కన్న పెక్కువ నిలవాలి యొక ముకుమ్యు లికియో, జలులు  
చేసియుండురు. చిన్నమిల్లులకు, పెద్దమిల్లులకు, తాగ  
వ్యయ్యను జాడక ఒక విధముగా జూచుట  
యందు వ్యాపార పోర్తానా యు లేదు. పెద్ద  
మిల్లులవగా, పెద్దపెట్టెలవలు, పెక్కువకూలీలు, కారలసి  
యందును. పెద్దపెట్టెలవలకు పెద్దగడ్డి మొత్తములును,  
ఎక్కువ కరగడలలును, శిశువకమానవు. పెద్దమిల్లులకు  
వ్యయముకూడ నధికమే. ఇటులా కట్టిన వ్యయముగల మిల్లు  
లకును, పామ్యుక్తముగల మిల్లులకును నొక్కచిగురుగ  
నెగుమలి యధికార మిచ్చుటవలన నసంతుష్టి బయలుపడెదల  
టులో ఆశ్చర్య మేమియు లేదు. ఇక నిజాయితీయనమే! ఈ  
గమయమున, అధికారుల ఆనగ్రహమును సంపాదించుకొను  
వార నిజాయితీవరులు. ఎరియొద్ద వైసు ధాన్యము నిలవ  
యండియెడల వారిపేర్లను వెలిసి అధికారుల ఆనగ్రహ  
మును సంపాదించుకొనుట కులభయ. లేదా, వైవారి యొద్ద  
చుట్టును తిరిగియు వారిదయను సంపాదించుకొనవచ్చును.  
ఇదియు కాదా, ఆయా యాద్యోగ్యులకు ప్రీతియైన కార్య  
ములను చేసి ఆనగ్రహము సంపాదించుకొనవచ్చును.

ప్రత్యేకముగా కొన్ని వియ్యపు మరల యజమానులకే  
ఎగుమలి యధికారమిచ్చుటనే ఆసంతుష్టి బయలుపడేనందున  
తెండ్రుపద్ధతి ననుసరించి తేలబడినది. తెండ్రు రసగా మీ!  
నొరకనమవారు నిష్టయించిన భరమకు సరసగల వర్తకులం  
దలు నింత సరకు నెగుమలి చేయకుమరి దరఖాస్తు పంపుట.  
ఇట్టి దరఖాస్తులను సరకుల వర్తకులందఱును చంపుకొనవ  
చ్చును. మానము, మానము, మందలమునుండి యెగుమలికావ  
లసిన సరకు మొత్తము నిర్ణయము కాబడియే యున్నది. తెం  
డ్రులమొత్త మెంతయగునో పెద్దకు మార్తెయు కన్యకా.  
తెండ్రుల మొత్తము అధికముగ నందుచురత్తివడి కాని  
కావలసిన దానికి తక్కువగా రాతేను. తెండ్రులలో చేని ఈ  
వ్యాగ్యము లామోదించెదరో, ఏ వర్తకుల ననుసరించి ఆమోదిం  
చుచుండిరో, తావలకు వెలియదు. అధికారుల వారి  
యిష్టము కచ్చి న తెండ్రు ను మంజూరు  
చేసి తిక్కినవారి నిరాకరించుచు వచ్చిరి. ఎవరో కొందఱు  
మిల్లు యజమానులకే ఎగుమలి యధికారము నిచ్చుటచే  
గలుగు చుండిన అనర్థములను దొంగించుటకై క్రొత్తగా  
తెండ్రు పద్ధతి స్థాపించబడినను పూర్వపు పద్ధతియొక్కయు,  
క్రొత్తపద్ధతియొక్కయు, పర్యవసానము మాత్రమొక్కచిగు  
రగానే యున్నది. పూర్వము సర్కారువారి యాద్యోగ్యము  
తమ యిష్టము వచ్చినవారికే యెగుమలి యధికారము నిచ్చిరి.  
ఇక్కడను తెండ్రు చేనన, రయియ్యము వచ్చినవారి

తెండ్రు చే ఆమోదిం చుచు న్నారు. ఎవరికి  
వారు తమ తెండ్రు అంగీకరిం కలదు నను  
నట్లేయడోదనే పంపుదురు. తుదకెవరినో అంగీకరింపబడుచు  
న్నది. ఇందు కొందఱివే అంగీకరించి మిగిలినవారిని నిరాకరిం  
చుటవలన వర్తకులకు చాల నష్టము కలుగుచున్నది. తెండ్రు  
పెట్టువాడు ధాన్యము నదిమఱకే నిలవ యందుకొనవలయును.  
లేదా, అప్పుడు కొనివెట్టి యందుకొనవలయును. అదికలకే  
కొనియూచినవారికి చేరము లేదు. క్రొత్తగా కొనివారికిని  
చేరములేకపోగా చేరమువచ్చునను నాకపో ధాన్యమును కొని  
నిరాకరింపబడుట సంభవించుచున్నది. ఏవో కొన్ని మిల్లులకే  
యెగుమలి యధికార మిచ్చినపుడును మిగిలిన మిల్లులకు మన  
యోమియు లేక అందువలన మిల్లులలో దోచేయు తూలికను  
లకు పనిపాలులు లేక, నివహ్యమై మితితీరి దోచేయు  
చెందుచున్నారు. మిల్లుల యజమానుల ఆదాయము మూలబడి  
నది. తెండ్రు పద్ధతియందును నట్టి యాధిక వైకల్యమే ప్రా  
రంభమైనది.

గర్బ మెంటువారు ముట్టమొకట వచ్చిలియ్య ను బ  
స్తాకు దు12 లాన, ఉప్పును వియ్యమునకు 12-30 నిష్టము  
చేసి తరువాత మీని మార్చిరి. ఈధరను నిష్టము ముచేసినవారు  
రెండు బస్తాల వద్దకు నొకబస్తావియ్య మగుననియు నుత్తము  
వియ్యము చేయుటకై వచ్చిలియ్యముకన్న పెక్కువకన్న  
మగుననియో, లేక, తక్కువకన్న మగుననియో, అధికారులు  
వైకల్యము నిష్టమునుచేసియు కనమచుచున్నది. ఒకబస్తా  
వియ్యమునకు రెండు బస్తాలవద్దకే ఇచ్చి యుండవలె యాతిని  
వార శిశువక దు11-12-0 ల చేయింతో కొంత సరకులకొ  
న్నన, ఇప్పుడు వియ్యమున కెక్కువకన్న మగు నను కచ్చివార్త  
యను ను కను వెలికలకు మాటి యుండలేదు.

(నభ్యుక్తులు చూచు) మొదటి రోజు  
వచ్చి వియ్యమునకు (ముగియు దు 11-4-0) ఎగుమలిధరగ  
నున్నది ఎగుమలి ధరకన్నను. బహుధర తక్కువ యని  
యాద్యోగ్యుల మెల్లిపూయను ఎగుమలి యెగుమల్లు వర్తకు  
లము, మొదటి రోజు వియ్యమే యనియు, బహు 12-0  
ఎగుమలి ధరకన్న తక్కువయినను, నిలవట పెద్ద పొర  
బాలు మొదటి రోజు వియ్యముచేసిన తెండ్రు మాత్రము  
వచ్చుచున్నను, మొదటిరోజు వియ్యము మాత్రము వెనును  
పంపుటలేదు. ఏవర్తకుని వర్తకవిధాన, ఈ మొదటి రోజు  
ఎగుమలి వియ్యము నట్టి యాదీచేలియ్యచునియు, నిది కుపులు  
తికలకైవను అప్పుడు కానిదెయ్య, బాహుముగా చెప్పు  
చున్నాడు. ఇక బహు ధరలను నిరాకరించిన యెడల వందకు,  
దేవవాడ, ఏయూ మున్నగు పట్టణముల లో భోజనమున  
కన్నను వచ్చిలియ్య 70 శేల్ల బస్తాకు దు 14 ల మొదలు  
దు 14-4-0 కలకు నిచ్చుకనని నొందుటలేదు. సర్కారువారు  
వద్దలస్తాకు నిష్టమును చేసి ధర (ప్రస్తుతము దు 5-10-0 లు,  
దు 6-12-0 లు చొప్పునగలదు) పుట్టికే, మూడు 10 శేల్ల బస్తాల  
ప్రాంతమున, 71 రూపాయలు గిట్టుచున్నది. ఈ ధకు వంద  
రకపు ధాన్యము కన్యాయాను మాత్రము కలవలదు. పుట్టెకు  
ధాన్యమును వియ్య ముచేయెడల, 7 బస్తాలు కావచ్చును.  
ఈయేడు బస్తాలకు సర్కారువారి యెగుమలిచేయ దు 11-4-0  
ల చొప్పున 71 రూపాయల ప్రాంతమున గిట్టుబడియగును  
మంచివియ్యము యొక్క బహుధర ఏనుబస్తాలకు 91 రూ  
పాయలకు కట్టుకలదు. ఎగుమలిధరవను బహుధరవకు  
జూచావు 15 రూపాయల ధరకు కలదు. బాబట్టి వియ్య  
మేమి! మంచిధాన్యమును చేసిన వర్తక ధాన్యమును విక్రయం  
చుటయో, లేక మంచి ధాన్యము నందు చు తుక  
యెన క్రొత్తధాన్యము కలిపిచేయుట యె. ఇరుగు  
చున్నదని స్పష్టమగుటలేదా? నిర్ణయమును సర్కారు  
వారిచేను ప్రకారము ధాన్యమును బలవంతముగా పట్టుకొని  
నప్పుడు తప్ప, అప్రకారము విక్రయము చేయునగు మిక్కిలి  
తక్కువయని చెప్పిరచ్చును. ఎగుమలి చేయుటకు నధికారము  
పొందు వర్తకులు బస్తాకు దు 7-14-0 ల వరకు పెట్టికొన్నను,  
మిక్కిలి వియ్యపు బస్తాకు పావుగాయెను బాధ్యుని గిట్టక  
మానదు. ఇందువలన సర్కారువారిధర చేనవకు మాత్రమే  
యున్నది. అసలు వామకమా మాత్రము నిర్తయము నధిక  
ధరలు పెట్టుచున్నాడు. అందువలన బహుళానుచిలియ్యము  
కొనవారును జాప్తిధరలనే వెట్టి కొనవలసి వచ్చుచున్నది.

**శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస**  
జననీ: వాగ్యములు. శైలిగులభము. (పరికినను కలంబ  
దగినది. కొద్ది కథయమాత్రము మిగిలియున్నది. కర్వరకును.  
ప్రతి 1-3 రు 0-12-0, పాస్తేజ కు 0-8-0.  
శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గొడుగుచేటు, మదిలిపట్నం. (1700)

స్థానికాది వార్తలు

డాక్టరు స్థాటరుగారి యువన్యాసము:—రేళి  
(4-9-19) సామంతులము 5-80 గంటల వై. ఎ. సి. ఏ  
ధరమున (ఆడిటోరియం) వారిశాఖాధిపతిగారిచే దాక్ట  
రు గిల్బర్టు స్థాటరు గారువక్తవించెదరు.

లియ్యము ఎగుమతి:—లియ్యమును ధాన్యమును  
నింపాళయన కలమలి చేయుటకేపుకున్న నిగోధము కర్వరలో  
తొలగింపబడునని భావించి ముఖ్యముగా రంజాపూరు మండ  
లమున కడంతులు కలిగింపని తెలియుచున్నది. ఈ విధంతులు  
చేయటము నిరాధారము. తాత్కాలికముగ గాని కొంతకాలము  
గాని నిగోధము తొలగింపబడ వని నిమిష నవై డైరెక్టరు  
గారు ఈ నెల 1-వ తేదీని ప్రకటించిరి.

శ్రీ శారదా నిలయము, సుబ్బారెడ్డిశాలయ్య:  
ఇచ్చట తెలుగువందలమంది వీధులకు అన్న వాడుకచేయుచును.  
ప్రతిరోజుకాన్యమునకు మాత్రముచుండును శ్రీ శారదాని వ్యా  
లము విద్యాధుని మిక్కిలి సహాయము చేసిరి. ఇకనేసేవ  
లకు మా మే. శిర్వగారు అన్న వాడుకచురందియు నా. చే.  
వరదేవులు గారు విద్యలేమిలే కలకు నష్టములకన్నా యు  
కవచ్చుననిచిరి. ఈ యువన్యాసములకు శ్రీ శారదా నిలయము  
గలసి కుమారు తెనుగుదలచునది వచ్చియుండిరి. ఆరి ఏ.  
చురన్యాసరేడ్డిగారు ప్రాముఖ్యులు.

గోడుముట్టు, కామధాన్యములు:—నెట్టెలకు  
నెలలో నెక్కువకన్నా ఇంక గోడుముట్టు మధ్య వ్యాప్తియల  
బడి 200 బస్తాలకు నెలకొలుచుండి 1000 టన్నులను  
సంపాదకర్యాప్తియల కుండి 500 టన్నులకు కామధాన్య  
మును మధ్య వ్యాప్తియలకుండి 4 వేలబస్తాలకు నెట్టెలకు  
వచ్చును. గంజాని విశాఖపట్టణము. గోవాలో, కృష్ణ, గుంటూ  
రు, తల్లాలకు కామధాన్యమును తెప్పించు విధమును  
దేవవాడలోని కట్టికై కర్వరగా బాగాంపెదరు. తక్కువకు  
తెలపబడు తెప్పించునది కర్వరము (ఇకవరకు అంగీకరిం  
బడిన మోతులేయబడినవాని మాత్రమే చెప్పువులలో వైకె  
క్కు గారికి దంభాస్తులను పంపవలెను.

నవజీవన్:—‘నవజీవన్’ అనుపేరుతో ఇంతదనుక  
అమావదాబాదకును గుజరాతిభాషలో రోక మానవత్విక  
ఉండెడిది. ఇప్పుడీ పత్రికను వారపత్రికగా మార్చి గంజు  
నాగుక్కును సంపాదకర్యమును వహించిన పు: టిండెదరు.  
మొదటిసంపాక నెట్టెలకునెల 7 రులేని ఆవివారమున వెల  
దకును. ఈపత్రిక కగు వ్యయమునంకెను గుజరాతిభేరమునం  
దొక్కిరంతులకు భంపమునంకె చేసియున్నాడు పత్రిక  
“ఎగుమతియ” అను ప్రతివాదిభాషను ననుసరించియే  
యందును. అయినను వివిధవిషయములు వర్ణించబడును. ఈ  
పత్రికయందు పుకటన లేమాత్రము పుకటించబడవు.  
శ్రీ శారదా నిలయలో కవయ్యాత్మకలలో గారు కు పత్రికకు  
వ్యవస్థాపనక గుండురు.

ఒకరొక్కతేయ అప్రీయ:—వాళ్ళలో వ్యాసు  
వాడి (నెంబుగ్రేవెస్టికే) ను ను చంద్రవారి విదంబరకాన్య  
గానుకు పట్టికొనెను సూర్యప్రకాశరావు గారును పొన్ను  
గోపాలరావుకలవరిని చువీరిని బాధియేని చేసుచేయుచునని.  
విదంబరకావు గారు పొన్నును కేరళానామకుని విలెంబు గాను  
గోపాలరావుగారు గుమాస్తాగానుండి నుద్దాయాల కిద్దర  
కు గావకునుమైలి గలదు. వారిద్దరును గోపాలరావు గారిని  
కాన్యకేయుటకు సంకల్పించి టిక్కున్నది 11-5-18-6 తేదీని  
కుభ్యాన్నము 8-4 గంటల నకును గోపాలరావు గారు  
నిడువ్రోలు చైన్మేడుకు యొడకుండి పొన్నులకు పున్నుచు  
దా గుమాస్తాయా లిద్దరును పట్టుకొని ఆకలి ఖుదువానే అత  
ని నోట తక్కి యింపరాదమండ చేసి చువీరిని కేడుచేయ  
బడినది గుంటూరుజిల్లా జడ్జిగారు విచారణచేసి గుమాస్తాయా  
కిద్దరికిని యాద్యోగ్యపూరితసానకీక్షను నిధించిరి. గుమాస్తాయా  
లు చెప్పువుల మోక్షార్థము అపీలు చేసిరి. తెండ్రు ముద్దాయ  
లొను నిగోషింపెను. వాత్యవధిగన వాడు గోపాలరావు గారు  
ను చేనును చైన్మేడునుండి పొన్నులకు పట్టునుండగా  
ఎవరో కొందరు గోపాలరావు గారిని పట్టుకొనిరి. వాళ్ళు  
బంధవాళ్ళకలె నుండిరి. నేన మాత్రము తప్పించుకొని పోగ  
తిగిలినది మొదటి ముద్దాయు చెప్పెను. క్రిందిగ్రులో ముద్దా  
యాయి నిగోషింపని ఆపెద్దరు చెప్పినకు విశ్వకింక జడ్జి కేడు  
విధించెను. మొదటి ముద్దాయు కక్షమున చూటి. రివ్యుకు  
గారును తెండ్రు ముద్దాయు పక్షమున చేయవలె చూచుచు  
పంతులుగారును (2-9-19) మోక్షార్థలో వాడింపిరి.

# విదేశ తంత్రీవార్తలు

(౧) (రైటు దు ప జె స్సి)

ఇంగ్లాండు

కంబాబు అల్లర్లు.

లిటింగు కమిటీవారి తీర్మానము.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—కంబాబు అల్లర్లను గురించి విచారణ చేయుట కేర్పడు సంఘమునందు జేతను మహాసభ మహమ్మదీయ సంఘముల కక్షయను వొక క్రమినిధిని కేర్పరచి యోగ్యతలను నది అంగీకరణనందలి భారతదేశము మహాసభ సంఘమువారు తీర్మానము చేసిరి.

ఫ్రాన్సు దేశములోని భారతదేశ.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—ఫ్రాన్సు దేశమునందు బోరా దీని భారతదేశ యొక్క యుద్ధమునందు రో. కేమ్యూలి కాన్సుగారు పుష్కలముగా యుద్ధించెదరు. వారందరు కావలసిన యోర్నాలులను నిర్ణయముచేసిరి.

ఆయుధముల దిగుమతి.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—పాంపునైజికోస్టు అను స్త్రీ మత బుధవారమునందు లండనులో బయలుదేరి కాన్సు-పట్టణము వచ్చెను. దానిలో నొక డిప్యూటీయరు కాన్సు వచ్చెను అందులో ఆయుధములు అందెను. ఎక్కడకు తీసికొని పొదల చేసిది బహిరంగము కాలేదు.

మరణము.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—ఇదివరకు చెన్నపురి క్రమశాసనానికి అందరకు క్రమశాసనము నందిన డల్లియను ఎస్. విల్లి గారు చనిపోయిరి.

ఫ్రాన్సు

జనరలు ప్రెసింగు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 1:—నిన్ను జనరలు ప్రెసింగు వారు ఆమెరికాను బయలుదేరి. వారు బయలుదేర చుండిన తదుక్షణానో యుద్ధము లక్కడ నుండిరి.

కారుదీచు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 1:—కరాసుదేశమునందు ఆదపు తలో కారుదీచు బయలుదేరి. గ్రాను, అంటిలు పట్టణములకు నానికలన కేమిసవ్వము కలగునో యని భయపడుచు వచ్చెను. నమద్రపువారి ప్రజలు తలచుచుకొనుచున్నారు.

అమెరికా

విమాన కుండెములు.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—న్యూయార్కు పట్టణములో బయలుదేరి బూరెంటో పట్టణము కెల్లి యెవరునుండర తిరిగి వచ్చివేరుచుకో వారు విమాన కుండెములు గెల్లి పట్టణ నిర్ణయించుకొని కొందరు ఆమెరికా కైమానికలు బయలుదేరిరి. వారిలో లెఫ్టినెంటు మేజార్లుగారు గెలిసిపట్టణ విమాన కెల్లిబట్టణము నిర్ణయించిరి. 1 గంటల 45 నిమిషములలో మేజార్లు ప్రయాణము చేయకలిగెను.

రెస్టా

ఆర్మేంజులు ప్రాంతములందు యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—యెర్జాకరాల్లయనా రిట్లు క్రమినిధి:—ఆర్మేంజులు కర్మినిధి ప్రాంతమునందు ఆంగ్ల 80-వ తేదీని దినమునందు యుద్ధముచేసెను. ఇంప్రా గ్రామములోని యుద్ధముచేసెను. అదిచాలసారులు చేరులు మాత్రము. ఆయుధములో ఆంగ్లకైమానికల పోరాడలేదు. సైన్య పోల్కలయ పట్టణముమీద మన కైమానికలు బాంబులచేసిరి. కాడికి పట్టణమును కుమ్మరియెలు పట్టణమిది దానిని పట్టుకొనిరి. అది ఇంప్రా పట్టణమునకు మార్పున 15 మైళ్లు దూరమునందు. ఆంగ్ల 28-వ తేదీని అది యెర్జాకరాల్ల స్వాధీనముచేసెను. 90 మంది ఖయదీయల ఒకకలిగియు వారికి బలముచేసెను.

ఎస్టోనియాలో యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—ఎస్టోనియా క్రమశాసనము.

పారిసు (క్రమినిధి:—అగసదీప్రాంతమునందు బోర్లి విక్రమము తీవ్రముగా నుట్టించుచున్నది. బోర్లివిక్రమము పహాగా గ్రామములోనిది తొరలడిరిగాని వారు తరిమివేయబడిరి.

బ్రాబ్రాజిల్లో.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—పోలండువారిట్లు క్రమినిధి:—మేము బ్రాబ్రాజిల్లోటను పట్టుకొంటిమి. దానిని క్రమశాసనములతో రక్షించుచుండిరి. మేము కర్మాచీననకు సాహాయ్యముగా టూకుల నుచుకొనితిమి. మేము 5 కం దలచుండిని ఖయదీయగ పట్టుకొంటిమి. మిస్సు-పట్టణమునకు ఆగ్నేయమున నూరుమైళ్లుదూరమునందు. మహాపట్టణము యొక్క పడమటిభాగమున కిది రక్షణమెచ్చును. కథేనియా కిది ప్రాణకుల్యమైన స్థానము.

ఆఫ్రికా

కీర్తికేమలైన జనరలు బోథా.

జనరలు క్యుట్సుగారు క్లాఫించుట.

క్రిటోయా, సెప్టెంబరు 1:—జనరలు బోథాగారి నమాధిగర్జన జనరలు క్యుట్సుగారు పట్టించిరి. వారిని క్యుట్సు గారు క్లాఫించిరి. మిత్రత్వమునందు వా:బోటివారు మరయొకరులేరు వారిమరణములకు దక్షిణాఫ్రికా దేశమున కపారమైన సవ్వము కలిగెను. ఆయుధములను మరణమునకు దక్షిణాఫ్రికాలోని వివిధ తెగలవారును, మతములవారు వారి నమాధిగర్జన చేరి తమ సంతాపమును తెల్పిందిరి. వికోవా యందు ప్రజలు రాగ క్యుట్సునుచే కల్పించిన సంగ్రామమును చూచి దక్షిణాఫ్రికాను విచ్చివచ్చుట. తమకు లొనరించిన అకళ్యృతముల మరచి వారిని క్షమించుటను ప్రజలభ్యసించిన గాని ప్రజలచేయునందు కాంతి నెలకొన బోదని వారు భాగుగ గుర్తించుకొనిరి. ఉన్నతాదర్శములను, యోగ్యతా యంతమును సభికారమును యాజ్ఞీకమును వారు కలిగియుండిరి. వారి జీవితములను జేతములు ప్రజలు లక్ష్యమునందుచుకొన కలయు ననుభావము బలకలిగెను. వారు క్యుట్సుగారికి శిర కాంబులము. వారిద్దరును యెడతెగ క్రమశాసనముచేసిరి. బోథాగారు తమ పురుషులు.

బోర్లివిక్కులను తరుముట.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—లిథునియా లిట్లు క్రమినిధి:—నెజెసు పోర్చుగీసుకు క్లిని పట్టుకొంటిమి. దీన్ని నది నమితమునందలి ఎల్లొక్క పట్టణమును కూడ మనకు స్వాధీనముయ్యెను. మనకు 200 మంది ఖయదీయ లభించిరి. మేము 250 మంది ఖయదీయల పట్టుకొని దాగెల్వనదికి దిగునకు బోర్లివిక్కులను తరిమివేసితిమి.

జర్మను

లెట్లాండులోని జర్మను సైనికులు.

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 1:—ప్రేమలు అను క్రమినిధి:—సైనిక దోడిట్లు వ్రాసెను: లెట్లాండులోని జర్మను సైనికులను రిహ్యకారిట్లు ఆర్మీలో చేర్చుచుండిరి. వారికి కావలసిన ఆహార సామగ్రిని, జేతమును జర్మనులే ఇచ్చుచుండిరి.

స్టీమురు కంపెనీలు.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—వి.అండు ఓ కంపెనీ,లిటింగు ఇండియా కంపెనీ, మొలైన కంపెనీవారి స్టీమురు అంటు ద్దులతోనే గాంధీవ హింద్ పోంబర్డు ప్రేమకు, రాటరడము పట్టణములలోకూడ సరకుల ప్రయాణములకు యెక్కించుకొనును. మొదటి రెండు కంపెనీలను ఇండియాకును తెలిపియున్న గంపు తన చివర కంపెనీ కొలంబో చెన్నపురి కలకత్తా చేవులకును స్టీమురులను నడుపుదురు

జర్మను ప్రజలు

కెయిజరుయందలి మరుకారము.

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 1:—జర్మను కేరళివర్షి సంఘపు సభయొకటి నేడు జరిగెను. ప్రమాప్రభుత్వమునకు బయలు మరల నేకరాజప్రభుత్వమును నెలకొల్పవలయు నని సభలో గోలచేసిరి. ఆపక్షపు వాడుకులలో నొకరు నవంబరులో జరిగిన విప్లవము నహాతరాధముని నక్కాచించెను. కెయిజరు చక్రవర్తి కను పూర్వ వైభవముతో నెన్నడు తమ యెరుకు సాక్షాత్కరించునని జర్మనీ ప్రజలు తహతహ లాడుచుండినట్లు మరయొక ప్రమాప్రభుత్వము నడిపెను. తమనండి ఆపహ

రించిన జేతమును బయించవలయునని వారుగోరి జర్మను ఆస్తియు రాజ్యమును జర్మనీలో నమ్మకము చేసుకలయునని చెప్పిరి.

వానుడెరు గోలు.

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 1:—వాన్సున్సుకలిక యిట్లు నడుపుచున్నది: వానుడెరు గోలుగారు చేయుచున్న కనుకలకు జర్మనీకి చాల ఆసక్తము కలగలదు. వారియొద్దనుండి నమకాయాషీ పుచ్చుకొలయును. జర్మనులతోను ఉపవ్యవహారము నుండిన నిరోధ తింకివాదులు ప్రభావశ్రుత్వమునకు విముఖులు అగునట్లు లిటింగు గవర్న మెంటువాకు భావించుచున్నారు. ఇందుచేత నీ దాగ్రాను గవర్న మెంటుకు తిరిగి యేర్పరుటకు ఆలోచించుచున్నారని వారణభవించుచున్నారు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా దేశము.

మిత్రమండలి సాహాయ్యము.

పారిసు, సెప్టెంబరు 1:—ఆస్ట్రీయా రాజ్యములోనికొన్ని 80 లక్షలకుండి కంటె యెక్కువమంది లేరు. కావునవారికి కావలసిన భవసాహాయ్యము చేసిన గాని వారు కల్గిలుటకు భంగకరముగా నందునని మిత్రమండలివారు తెలిపిరి.

# వృత్తింత్రిములు

క్రొత్తయుగమునకు నమాలైన చందాల మొత్తము ఆగస్టు 20-వ తేదీకి యా. 20,88,81,100 అ. ఇందు యా. 1,72,87,800 అ. "వార్ బాండు"ల యాపమున చెల్లించబడినది.

ఇండియా కలెక్టివ్ కమిటీ:—సెలవులతోరీపియట్లు ఈ సెల 20 వ తేదీని లండను నగరమునం దీంపుమువారు సమావేశమయ్యెద రని యాధివాత్త తెలిపెనది.

సెర్వమాన్యాదే జమించారు దోలకు తననీవకుని తూడ్చివేసెట్లు తెలిపి కలకత్తా పోలీసు వారలని అతరుమారుని మరణముగురుకు పట్టుకొనిరి. విచారణ నిమిత్తము వారందఱును పోలీసువారి యాధీనమున చేయించబడిరి

నరకేశ నకు అన్యాయవాదు మహాపత్రిక ఈ వారము నుండియు వారి క్షత్రిక క్రమినిధి బడును. ఎం. కె. గాంధీ గారు సంపాదకులుగా నుండురు. మార్పుచేసినందులకు ప్రస్తుత సంపాదకులగు ఇందూలాలు యాజ్ఞీకుగారిని యా. 500 ధరాపత్తును కట్టవలసిన దని ఆచటి మే ప్రేటుగా రడిగిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రముల లెఫ్టి నెంటు గవర్నరు గారు నిన్నటిరోజున రాజప్రతినిధి భవనమునండి బయలుదేరిరి. ఘోల్కూరు మహారాజా రాజాగారును అంతరంగిక కార్యదర్శి సర్దారు తారాచరణులును, రాజపుత్రస్థానపు ఏకెంటు ఎ. టి. హోమో + యరు లెఫ్టి నెంటు కర్నలు ఎ. డి. మెక్స్సుగారు నెంటు రా రాజప్రతినిధి సాధమున కలిగియుగ బోయిరి.

ప్రభుత్వకలకునము:—ఆగస్టు 20 తేదీలో ముగిసిన క్రొత్తయుగమునకు నలస నుమారు యా. 19,81,90,000 అ. క మూలనవి. వీటిలో నుమారు యా. 1,00,59,650 అ. యుద్ధయుగ పత్రములకునలసజకుట్టుబడినవి. తనాల్కానుద్వారా నమూలైన మొత్తము నుమారు యా. 82,18,400 అ. ఈసంఖ్యలు సరియైన వికాపు అంకువలసిన నుమారుగా నీయబడినవి. వివరము లన్నియు వాగుగ తెలిసిన వెంటనే సరియైన సంఖ్యలు తెలుప బడును.

రెయిల్వేసనివారలకమ్యుక్తులు:—దక్కాగానిలేఖకుని నిన్నటిరోజున ఇట్లు తిరిగివెళ్ళెను.—బెంగాలు కల్కీమో త్రరపు రెయిల్వేసనివారల కమ్యుక్తులు అంత మొందెను. సోమ వారము నుండియు రెయిలుబండ్లు క్రమముగా నడచుచున్నవి. కొంతకాలము క్రిందట తనివాండ్లు తరచుకష్టములకు తెలుపబడినందున నొక విజ్ఞానన నంపిరి. ఆయులకు ప్రభుత్వ త్రరముగా వారి యిబ్బందులు కొంచెమైన తొలగింపబడినందున వారు కమ్యుక్తులైరి. ప్రస్తుతాధికారులు వారి కష్టముల నన్నిటిని విచారింప వచ్చాన మొనరించినందున, జేతములు చాల విశేషముగా మోబ్బుంపబడునని కాన్సుకు లనుకొనుచున్నారనియు తెలియచున్నది.



జూలై 21-వ తేదీ ఆదివారమునాడు మార్చి 21-వ తేదీని బయటపెట్టిన "భావా" స్టీమరు 81-వ తేదీని మూలమునాడు బయటపెట్టినది.

క్రిందటి వారము ఇప్పుడును బయటపెట్టినది. రోగము చాల మంది వ్యాపించినట్లు గమనించుచున్నది. రోగము చాల మంది వ్యాపించినట్లు గమనించుచున్నది. రోగము చాల మంది వ్యాపించినట్లు గమనించుచున్నది.

ఎ. హెచ్చి. గార్డులకు అంగీకారమును కల్పించి నిందిత పోలీసులను నష్టకర్తలతో పోలుచు లెట్లు ఇన్-స్పెక్టర్ గార్డులను ఆర్. క్లిఫ్టన్ తానేమిది పోలీసు గారిని పోలించెను. పిమ్మట క్లిఫ్టన్ గారిని తన వంతు అధికారమునకు చేర్చుటకు. హెచ్చిగార్డు స్విస్టో గారు (కలకత్తా) కేసు విచారణ చేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము 100 ల పాపములను చూపుచు నిద్రపడి.

లియోనల్ కర్తము ప్రస్తుత మెట్టునుండి, నికమిడ పెట్టుచు పోవుచున్నది. రోగముల సరఫరా నిమిత్తము ఏర్పడుచున్నది. రోగముల సరఫరా నిమిత్తము ఏర్పడుచున్నది. రోగముల సరఫరా నిమిత్తము ఏర్పడుచున్నది.

దెంగునూ నందరి విధికి పోయినారు క్రిందటి సోమవారమునాటి సాయంత్రమున సర్దార్ కారంబు ఉత్సాహమునాడు సమావేశమయి. "హిందూ జాతి" సంస్థాపకము" అను పేరు ది. 2 సోమవారమునాడు ప్రాసంగికమున ఆసందరాచు గారి పరిమళము సమయమునాటి బహుమతి చేసినది అధ్యక్షులు తెలియబరిచి. ఎడ్వర్డు సార్వభౌముడు యువరాజుగానున్నప్పుడు దేశమునకు రాగా వారికి గ్రంథ కర్తగా నిలిచి కవిత్వం. ఎడ్వర్డు సార్వభౌముడు దాతృత్వము చేసే సమయము. ది. మాధవరావు గారి కొక ఆటోగ్రాఫు యంత్రముతో బహుమతి చేసిరి.

కంకరాస్తి ఖాతము:— కంకరాస్తి క్రమశిక్షణ వారు ఖాతమునాడు మనక ప్రయత్నముల నొసరించుచున్నది అన్ని మండలములలో స్థితియు చాల బాధాకరముగా మారుచున్నది. ఇప్పుడున్న రోగములవారిని చాలకష్టముగా ఉన్నది. కార్యముల విశేషముగా పనిచేయుచున్నప్పుడు నష్టములు కలుగుటకు కలుగుచున్నది. లియోనల్ దురాచారమును మరొక దురాచారమును దోచివేయుచున్నది. "రైతుకుమిటి" వారు బాగుగా పనిచేయుట లేదని గ్రామీకులందరి ప్రజలు చూపించుచున్నారు. దయాదాక్షిణ్యము లేక ఎక్కువ లాభములను ప్రియువారిని కలిగించుటకు గతము మెట్టు అట్టి నష్టము పెట్టిన ఆచరణలోని తెచ్చుటకు ప్రయత్నించ వలసివచ్చిన వారు తెలుపుచున్నారు.

అంగ్లో-ఇండియన్ స్త్రీ దురాచరణ:— ఒక చనియార్థ విషయము ఒక అంగ్లో-ఇండియన్ స్త్రీ రోగముల దురాచరణము చేసెను. కూంటెన కన్యకు చనియార్థము చెప్పెను. కూంటెన కన్యకు అమెరికాను పెద్దయత్నము లొకరు ప్రభుత్వమునాడు చనియార్థము చెప్పెను కలకత్తాలోని ధర్మ బోలా పోస్టాఫీసు ఉద్వేగము లామెకు చెప్పిరి. అమెరికా వారి కొట్టినట్లును అమెరికా నకరంబించినట్లును అమెరికా వారిని చార్జీ తెచ్చెను. అచార్జీ నిజము దురాచరణలేక. దీనిని అమెరికా వారు జరిగి కలకత్తాలోని దురాచరణ. అమెరికా వారు 2 వ తేదీ సాయంత్రమున పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి చనియార్థమును చెప్పిరి. అమెరికా వారు పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి చనియార్థమును చెప్పిరి. దీనిని అమెరికా వారు పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి చనియార్థమును చెప్పిరి. దీనిని అమెరికా వారు పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి చనియార్థమును చెప్పిరి.

అనంతపురమునందు ప్రముఖుని మరణము:— అనంతపురమునందు మరణము చేసిన తాడికర్తి గారును బాగులును, ముఖ్యమంత్రిగారును సమయమునాడు బయటపెట్టినది. పోలీసుల సహకారమున విచారించుచున్నది. పోలీసుల సహకారమున విచారించుచున్నది. పోలీసుల సహకారమున విచారించుచున్నది.

### నాతావరణ స్థితి

1919 సం. సెప్టెంబరు నెల 8-వ తేదీ బుధవారము

వర్షము	అంగులము	అంగులము	అంగులము	అంగులము	అంగులము
అంగులము	అంగులము	అంగులము	అంగులము	అంగులము	అంగులము
గోదావరి	88.0	79.0	...	1.78	24.41
విశాఖపట్టణము	98.5	80.2	...	18.98	18.41
కాకినాడ	91.1	79.6	...	15.65	18.65
బందరు	95.1	79.7	...	21.77	20.00
ఉంటూరు	98.8	79.2	...	17.65	17.48
కర్నూలు	98.1	82.1	...	8.68	8.28
మద్రాసు	98.8	80.8	...	11.80	11.65
హైదరాబాదు	88.8	72.0	...	18.67	18.98
అనంతపురము	94.4	78.9	...	11.84	9.91
కర్నూలు	92.5	78.7	...	1.66	8.62
కర్నూలు	92.8	75.2	...	8.52	14.85
కర్నూలు	98.8	78.8	...	15.88	15.82
కర్నూలు	84.7	64.7	0.02	20.81	18.46
కర్నూలు	68.2	77.8	...	17.12	16.42
కర్నూలు	98.8	78.6	...	19.59	18.12
కర్నూలు	88.8	70.8	...	6.26	8.82

వాయుభారము కొద్దిగా పోయినది. ఉష్ణము పోయినది. వాతము మలబారలో కప్ప సంతకు పోయినది. రాత్రివేళము చాలవోల్ల కల్గినది. తేమ కల్గినది. మయ్యలు కల్గినది. మలబారలోను కొండలలోను కొద్దిగా వర్షము పడినది.

ఎడ్వర్డు. బి. రాను  
అక్కింపు నాతావరణ కార్యక్రమము.



**VITAFER "PICKS YOU UP"**  
the more quickly and the more surely because at the same time **IT BUILDS YOU UP.** The nerves are FED, not merely stimulated; the blood is enriched; and the entire system revitalised.

Obtainable from  
**SPENCER & CO. LTD.,**  
**MADRAS & BRANCHES.**

Vitafer	Small Tin	2 4 0
"	Medium "	3 14 0
"	Large "	6 12 0

అర్. బ్రాటిస్లావా వ్యవహారము:— ఇతరులను "వెంటునెట్టెను" ఉద్వేగము. మూడేండ్లు రహస్యమున పోలీసుల సహకారమున పరిశోధించుచున్నది. అతడు క్రమశిక్షణ చేసినట్లును బాగులును చదివించుచున్నది. కష్టములు గలిగినవి. కామందుగల "డిస్కంట్" యందు దెబ్బ. దాని వారు పెట్టిన పాపము. మైదులనును నైది కాది కారణము వద్ద రహస్యములను గనుగొనుటకు పర్యవేక్షించినది. ఇంతలోనే కాదు. తిండిలేక మరణించిన దుమ్ములై పీటకు కుయ్యలను అందువోల్ల పడవేసి కుయ్యలను చే మరణించినది. తెచ్చుచుండెడి వారు. అంతగొంది కామందులను వారాకర్తలను తెచ్చి యచ్చు చుండెడివారు. వాటినిబట్టి యధా మెట్టును ది. కామ తెలిసికొనుచుండెడివారు. బ్రాటిస్లావాను మరొక డిస్కంట్ యును కామందులను పరిశోధించినది. అంతలోనే వారు కామందులను బాగులును మార్చుచున్నారు.

[ASSOCIATED PRESS.]

His Honour the Lieutenant Governor of the United Provinces left the Viceregal Lodge to-day and Maharaja Rana of Dholpur accompanied by Sardar Tara Charan, Private Secretary and the Hon'ble Mr A. T. Holme, agent to the Governor-General in Rajputana, accompanied by Lt. Col. A. D. Macpherson arrived as guests of Their Excellencies.

At a meeting of the Mythic Society, at Bangalore, on Monday evening, Sirdar Kantaraj Urs, who presided, announced that the heirs of the late Mr. Ananda Rao had presented to the Society a copy of the book "India and its Princes" by B. Rousseau, who accompanied King Edward in his Indian tour as Prince of Wales. The book was a gift to the late Sir T. Madhava Rao, with an autograph letter by his late Majesty.

RAWALPINDI, September 2. Further enquiries regarding derailment show that four Europeans and fourteen Indians were killed. Among the Europeans were Dr. W. C. Bazin of Lahore, Mr. Gerson, Railway Police Inspector and a Sergeant attached to the Supply and Transport and one British Officer's name unknown. Among the Indian Christian passengers only Mr. Emmanuel was identified. The block is not removed yet.

Reports arrived during the week show that influenza infection has spread to some extent in Madras and Bengal Presidencies, and in Bihar and Orissa Province. The disease is generally of a mild type. In Bengal Presidency during the week ending 9th August 68 deaths, from influenza were reported. In Madras Presidency during the week ending 22nd August 298 deaths were reported from 32 towns of which 138 occurred in Madras City.

### Stop Press.

CALCUTTA, September 3. The resolution on the operations of the Agricultural Department, Bengal, during last year states that the past year may be said to have been one of all round progress for the Agricultural Department. Departmentally selected rice and jute at present occupy roughly 250,000 acres and 100,000 acres respectively. Taking these average increased yield of improved paddy and jute over local rice which they have replaced to be 3 maunds (240 lbs) and 2 maunds (160 lbs) per acre respectively, we arrive at the conclusion that in the present year the Bengal cultivator will in the aggregate be better off on this account alone by about Rs. 40 lakhs (£250,000). This figure may be expected to increase rapidly, for practically the whole rice and jute crops of the province will probably be affected. In quite a few years in this case the net income of the cultivators of rice and jute in Bengal would be increased by as much as Rs. 12 crores (£7,500,000) per annum.

Mr. V. R. Kuppusawmy Ayyar, Subordinate Judge is appointed to act as District and Sessions Judge, Guntur in relief of Rao Bahadur K. Krishna Achariar and until further orders.

The following posting of a Deputy Collector is ordered:—Mr. E. W. K. Green, on reversion from military duty, to general duty, Godavari, for charge of the Polavaram Division.

CALCUTTA, September 3. The Calcutta Police are enquiring into a serious burglary committed in the premises of the Pioneer Trading Co. on Friday night. The burglars removed a large number of valuable thermometers, 200 pearls, 2 pieces of diamonds and other sundry articles. So far no arrest is made.

A Cuttack message says.—Owing to heavy downpour last week rivers are in full flood. Reports of high floods have also been received from Puri District. In consequence of breaches in Kushabdra river, the villages near Nimapada are under water. Breaches have occurred to Rantharpur embankment and a large number of villages are under water. The Grand Trunk road is a wash in several places. A local committee has been organised to afford relief to distressed villagers.

MADRAS GOVERNOR'S CAMP, September 3. Their Excellencies attended Miss Cardew and Mr. Wood's wedding and the reception at Gorse House. Their Excellencies witnessed the opening of the Polo Match on the Ooty Gymkhana Grounds.

## World's News.

(Reuter's Agency.)

### Russia

#### German Troops in Lettland.

##### Transferred to White Russian Army.

LONDON, September 1. BERLIN.—A soldier of Iron Division writes to the newspapers "Freiheit" that German troops in Lettland are being transferred in boats to white Russian Army. They continue to receive supplies and pay from Germany.

#### Fighting on Archangel-Vologda Railway.

##### Russian Troops Capture Kadish.

LONDON, September 1. The war office communique says: Fighting on Archangel-Vologda railway continued all day on 30th August, for the possession of Emptsa village, which changed hands several times. No British troops were engaged in this fighting. Our airmen bombed Pleskaya heavily. The Russian troops attacked and captured Kadish, fifteen miles east of Emptsa on 29th August, taking ninety prisoners and one gun.

#### Syegienas Pooderna Line Captured.

##### Bolsheviks Driven Back.

LONDON, September 1. A Lithuanian communique says.—We occupied the Line Syegienas Pooderna and captured Lithuanians near Divinsk taking two hundred prisoners. We also drove back the Bolsheviks behind river Daugeva taking 250 prisoners.

### France

#### Alarming Forest Fire.

LONDON, September 1. PARIS.—The forest fires which have been raging recently are becoming alarming. Towns of Grasse and Antibes are threatened and the population is taking refuge on seashore.

### Germany

#### Von Der Goltz's Fatal Policy.

##### An Attack on Democratic Republic.

LONDON, September 1. BERLIN.—The "Vorwaerts" declares that Herr Von Der Goltz is pursuing a policy which will have fatal consequences for Germany, and he must be called to account. The League Government rightly regards the scheme for restoration of Northern Germany as an attack on democratic republic by Germano-Russian reactionaries.

#### Pan-German League Demonstration for Restoration of Monarchy.

##### People's Longing for Kaiser.

LONDON, September 1. BERLIN.—A meeting of the Pan-German League to-day, occasioned a demonstration for restoration of monarchy. The Pan-German leader urging restoration declared that, the November revolution was the greatest crime in history. Another prominent member declared that the people were longing for the moment when Kaiser would again stand before them in all his splendour. The speaker demanded reversion of their territories of which they had been robbed and also union of German-Austria with Germany.

### S. Africa

#### The Late Gen. Botha.

##### Funeral at Pretoria.

##### General Smuts's Testimony.

LONDON, September 1. PRETORIA.—General Smuts delivered an impressive oration at General Botha's grave, and he eulogised General Botha as a friend beyond compare, and dwelt on the irreparable loss to South Africa, where all races and parties were united over the grave of the greatest son of South Africa. After seeing Europe torn by wild passions, General Botha returned to South Africa more than ever convinced that salvation and healing could only be found in the new spirit of humanity by forgiving and forgetting old differences and wrongs. General Botha's soul lived on as a noble power and lofty inspiration to our young commonwealth. From this grave the ideal of one land and one people had grown ever stronger. After an intimate friendship and unbroken co-operation for twenty-one years, he had the right to call General Botha the largest and most beautiful soul in all his land.

The coffin was borne to the grave by six Generals and Colonels. General Botha's old comrades, amid the booming of guns, and message of condolence were received from all the Dominion and colonial Governments.

### Austria

#### Austrian Peace Treaty and Allies' Financial and Economic Help.

LONDON, September 1. PARIS.—The Allied covering letter to the Austrian Peace Treaty says in view of Austria's now limited population, scarcely exceeding six millions, it is impossible not to give her financial and economic help in order to assure to her the possibility of existence.

### America

#### American Aerial Race.

LONDON, September 1. NEW YORK.—After checking their times, the American flying club found that the American airman Lieut. Maynard, won the race, from New York to Toronto and back. The time was seven hours forty-five minutes.

### Poland

#### Poles Capture Ecburjk Fortress.

LONDON, September 1. A Polish communique says.—We have captured the fortress of Ecburjk, which was strongly defended. We used tanks in support of infantry. We took five hundred prisoners. Ecburjk is hundred miles southeast of Minsk and is of great strategic importance constituting western defence of Moscow and being the key of White Ruthenia.

### England

#### Obituary.

LONDON, September 1. The death is announced of W. S. Lilly, formerly Under Secretary to the Government of Madras.

## Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

### Bombay

#### Washington Labour Conference.

#### Bombay Mill Hands Meeting.

##### Messrs. Tilak and Wadia Discrowned as their Leaders.

BOMBAY, September 2. It is reported that at a meeting of the Bombay mill hands including Jobbers and muddadams held on Sunday a resolution disowning Messrs. Tilak and Wadia as their leaders to represent them at Washington Labour Conference was passed. The resolution went on to state that on account of Mr. Tilak's allegiance to capitalist class as a Journalist the mill hands had no confidence in him and asked the Viceroy to nominate some one to represent them as owing to their unorganised condition they were unable to send any one to Washington. Mr. Naryan Rao Kadam addressed the meeting dwelling upon what he described as efficiency of certain irresponsible persons who convened meetings and passed resolutions nominating Messrs. Wadia and Tilak as representatives of Bombay Mill workers at the Labour Conference. Mr. Tilak had failed in his duty towards working men when he in his weekly paper "Kesari" sided with the capitalist classes and opposed the reduction of working hours. He further pointed out that not a single Brahmin journalist took up the cause of sweated workers in Bombay. During Mr. Montague's visit to India in the recent move for giving some political rights to the overworked labourer no effort was made by Mr. Tilak and his followers to voice their grievance. Spontaneous attempts at railway and mill strikes by some agitators from Home Rule League were not genuine but were made with the object of embarrassing the authorities by engineering strikes and misleading poor illiterate working men. Home Rulers some of whom were millowners have been found wanting in their sympathy towards workmen by their obstinately withholding concession which the mill workers demanded at the time of last strike. Mr. Kadam warned the operatives about the tactics of these mischievous persons and exhorted the millhands to be careful of the agitators. The president was authorised to forward the resolution to the Viceroy, Secretary of State, Prime Minister and Mr. Samuel Gompers, President of the American Federation of Labour.

### Punjab Disturbances.

#### Proposed Commission.

BOMBAY, September 2. The following telegram has been sent by the Bombay Presidency Association to the Secretary of State for India and to the Prime Minister, London:—The Council of the Bombay Presidency Association welcomes the announcement that His Majesty's Government intend appointing a Commission to scrutinise the Punjab Martial Law proceedings and convictions, urges extensive reference to the Commission to include all actions of the Punjab Government, beginning from the Rowlatt Act agitation and also that the personnel of the Commission be so constituted as to command the people's confidence and requests that the Commission be appointed without delay.

Another telegram was addressed to the Hon'ble Mr. V. J. Patel and the Hon'ble Mr. C. Y. Chintamani, London:—The "Pioneer" announces the probable introduction of an Indemnity Bill regarding the Punjab affair during the Simla session. The Council of the Bombay Presidency Association requests to take necessary steps to prevent its introduction, pending the results of the Privy Council appeals and the Commission's enquiry.

### Calcutta

#### B. N. Ry. Strike.

##### Men's Demands Conceded.

CALCUTTA, September 2. A Durlhanga correspondent wires to-day:—The Bengal North-Western Railway strike is over and trains are running regularly since Monday. Sometime ago the railway employees submitted a memorial to the higher authorities setting forth their grievances regarding pay,

leave, quarters, etc., and as they were not redressed they went on strike. It is said that now the authorities have announced that the men's grievances would be considered favourably and the men expected substantial increments in their pay.

### An Anglo-Indian Lady's Dastardly Act.

CALCUTTA, September 2. An exciting affair occurred this afternoon at Dharamtala Post Office owing, it is said, to some disagreement over a money order. It appears that one Miss Coombes brought a charge of assault and theft of jewellery ten days ago against the Post Office officials on their refusing to deliver to her a money order, which was payable to her, unless she was identified by some responsible person. The charge proved to be a false one and out of revenge she presented herself at the Dharamtala Post Office this afternoon armed with the leg of a toilet table which had a nail driven into it on one side and on the authorities again refusing to pay to her the sum in dispute she is alleged to have struck the Deputy Post Master on the temple with this weapon rendering him unconscious. The Police arrested Miss Coombes. The injured man was removed to the hospital where he remains under treatment.

### An Englishman Charged as an Imposter

CALCUTTA, September 2. Mr. A. H. Cornwell, a young Englishman was to-day placed before Mr. Swinche charged with having impersonated Corporal R. A. Clifton of the Highland Light Infantry. Sergt. Grey of Elliott Road outpost who was examined by the Court said that on the 25th of last month he received an order for the arrest of Corporal Clifton who was said to have deserted from his regiment. His subsequent residence being in Ripon mansions, the Sergeant called at the mansions and was there met by Cornwell who represented himself to be Clifton and was consequently taken to the fort and handed over to the Military authorities there. A couple of days later the Sergeant learnt that the man who had been arrested by him was not the right individual and Clifton proper was at that moment still in the mansions in question. He was therefore arrested and exchanged for Cornwell who was in the quarter guard in the fort. Under instructions from the Deputy Commissioner the accused was sent up for trial. The accused, it was stated, was a private in the Surreys at Home and had come out about a year ago under covenant to join a local drapery firm. Surgeant Gray in conclusion said that the accused had personated Corporal Clifton with the object of being in the end sent to Deolali, from where he hoped to have been demobilised as Corporal Clifton and sent home. The hearing was adjourned till to-morrow. The accused was directed to be released on a bail of Rs. 100.

### Burma

#### Life in German Prison Camp.

RANGOON, September 2. Mr. R. Trattles, Rangoon Pilot Service, who has resumed duty after three years' active service in the Air Force tells vivid stories of his experience in German prison camps. He and three others discovered in the wall of their room a dictaphone, which they destroyed after expressing their opinion of their keepers. Attempts to extort information from the officer prisoners were frequent, but always failed. Russian prisoners, who died of starvation, were placed in the tuberculosis ward and certified as having died there. Bribeable German guards gave prisoners newspapers, from which they learn the progress of the war. Mr. Trattles and other officers were released a month after the armistice, having undergone great privations in four prisoners' camps.

## Indian News.

#### About and Around.

SIMLA, September 2. Total subscriptions to the new Indian loan up to the 30th August were Rs. 20,38,61,100 inclusive of Rs. 1,72,37,300 in the shape of war bonds.

BOMBAY, September 1. Mail steamer "Devanna" which left Bombay arrived at Marseilles on Sunday 31st. Mail steamer "Khiva" with outward mails of the 21st ultimo passed Suez on the 31st.

BANDIKUI, September 2. Owing to breaches between Helak and Choehrana in Agra Bandikui section of this railway through communication has been interrupted for two days. It may be possible to tranship to-morrow.

At the sale of Councils in New York on the 28th August applications for 30 lakhs of rupees offered amounted to one crore sixty three lakhs, average price obtained being 43 cents per rupee. On September 4th 40 lakhs will be offered at a minimum price of 40 cents per rupee.

The monthly journal the "Navjivan" of Ahmedabad, is to be published from this week as a weekly paper under the editorship of Mr. M. K. Gandhi. The present Editor and publisher of the journal, Mr. Indulal Yajnik has been asked by the Magistrate of Ahmedabad to deposit a security of Rs. 500 under the Press Act for this change.

Dealing with the present and future of the rice market the "Rangoon Times" says that it learns that the Royal Commission for Wheat Supplies holds in Burma large quantities of rice bought last year and apparently, not needed in England, and suggests that the Government of India should take it over to meet the demand of Bengal and Madras.

# I

II

### III

IV

గోదావరి టుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

# అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమౌషధము

**వెల న్నల్పము**  
తల నొప్పులకు  
వేరు పొందినది,  
గుణము లేకుండిన  
మీ వైకము మీకు  
ఇయ్యబడును.  
వనమాలికలచే  
చేయబడును.  
నువాసన గలది.



**గుణ మధికము**  
పంచభాషను  
చూచి కొనిన  
మోస ముండదు.  
ఒక సారి పరీక్షించి  
చూడుడు.  
చక్కని డబ్బితో  
వెల రా అణాలు.  
అన్ని దుకాణముల  
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోస్ట్, బొంబాయి

## ప్రకటన

మహా మహాభాగ్యము లొక్కండ వేంకటరత్న కవి  
విరచితమైన అమృతాంజనమునకు తీర్మానిత గ్రంథములు గలవు.  
అంధ్ర భాషాభిమాను లెల్లైన గ్రంథముల నమ్మకేయించుట  
వల్లభమైన వేంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయ  
మునుజేసి గ్రంథముల విడుదలపై సర్వస్వతంత్ర్యములను బడ  
యగలరు. అందువలన భాషా సేవకు జేయుటయైన నిశ్చయము  
నీతియందున్న వేంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము  
జేయుటయైన వెండు ముక్కరములను గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవమ్మ (నాటకము) 2 భుజి  
కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము) 3 అజామిలో  
పాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారా  
యణపాదపము (ప్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు  
శ్రీంధి శివశామాకు ప్రాసీకొనవలయును.

వేంకటరత్న కవి గ్రంథములు

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

## మలయ చందనము



(1251) మలయచందనము మలయాళము  
నుండి వుత్పన్నమైనది. ఎంతటి  
తెలియని. ఇట్లుగా లేదు. ఏదిగా  
మలయాళము కలిసిపోయి పనిలేదు. మలయాళ  
మైన మలయాళమునందు ఎంతటి  
తెలియని. కచ్చులను మలయాళము  
మలయాళము మలయాళము మలయాళము. డబ్బీ 1-కి 2-0-0

## తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేటు.  
మా కంపెనీ తామరమును అన్ని తామర  
మందులవలెగాక చుట్టుకుగా పనిజేయును. ఎటు  
వంటి దురదకలిగిన పొడలుగాయుండినను కూడ  
మూడుపూటలలో మా మందు మాస్పగలదు.  
అమృతాంజనము డి పో, 6 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు

# మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు.  
అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయనది యొక్కటియే.

జయలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."  
Wales Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును సుసయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల  
మందిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపలువారు వల్లికు  
వర్షునవారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ  
చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజిల్స్:—ది సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం. 553 కు,

389

మదరాసు

ప్రతి దినమునకూ సోదరవర్షము శుభ్రతరీక పేరుకూడ సుమాచారింప గోరుచున్నాము

# లోధ

గర్భాశయ రోగనివారణ:— శ్రీలక్ష్మి గణపతి.  
మురుకుల ఒపిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలకా  
గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంభావనా  
రక్తసీసత, మలబద్ధము, నూలికావారము, కీళ్లనొప్పులు,  
అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మెదలగు శ్రీ మర్కటాధి  
పతు కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు. 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

# అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తసీసత, మలబద్ధ  
ము, అబ్బిము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ  
ప్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట  
మెదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని  
చూపుచును యెచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు. 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0.

# అరగ

జ్వర నివారణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-8-0  
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,  
88, పోలీసుకమిషనర ఆఫీసురోడ్డు, ఎరుంబూరు, మద్రాస్-  
166 (కాంచీ:— 2, బందన వీధి, మద్రాసు)

## సావ్యపు వేంకటాచలవర్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంశధర్మములు.

1. **లక్ష్మీనిలాసరసము:**— అదో మహిమ శ్లేగు రోగులు  
శిశులక్ష్మీనిలాస రసమువలన నిరోధింపబడును. ఒక  
మోత లక్ష్మీనిలాస రసముగల నీసా తయ్యయిద్ద నుండేనే.  
నీసాత సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంశధర్మము వేంకటేశ్వర భావ  
మహిమముగ అల్ప-గలగు. నిద్రాస్థిమ, మోహిని, వ్యాధి  
స్థిమలు, కన్ను పొరము మొదలగునవి శిశువు శుభముగను.  
కీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచా. (594)
  2. **క్రినివాక తైలం:**— శ్లేశు గడ్డనును, నిండుల బొప్పి  
శివులను మంపించును. నీసా 1-కి 0-8-0, 2-కి 1 ఇంచా.
  3. **శైక్యాన రాగవం:**— దీనిని శేషింజిత్తుటకుండేయ  
మూత్రమును కట్టక (కలరా) కాంతిభేది, శిశుభేది, అబ్బి  
తేలును శుభము కాగలదు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచా.
  4. **కాలమహిమము:**— దిద్దులకు నలకారీ; తియ్యి  
అందు. మంపము, మలబద్ధము, అబ్బిభేది, కృత్రిమము, కడు  
పుబ్బియెందును. అకలితేజులకును మిమలమనది శుభమును  
దేవులు పుష్టిగలవా రునుడు. నీసా 1-కి 0-3-0, 5-కి 1 ఇంచా.
  5. **కాశానుషానర కస్తూరిమృగము:**— దిద్దులకు తయ్య  
బ్బు ముడివెనాటి, బాతింపిలకు యిద్దులకు శుభ  
కాశ, మంపము, బడితేలు, కన్ను, అబ్బిభేది, కీ  
కాశం, పొర్లుకాయపు, మలబద్ధం. జ్వరం,  
తియ్యరము, దుర్బలము 7-కి 5-0-0 యిం  
చాదిక రోగములను శుభముగమును (593)
  6. **సావ్యపు గల నీసా** 0-6-0  
శిశులు కచ్చుతో 6-కి 1-2-0  
" " 12-కి 5-10-0  
" " 25-కి 5-2-0
- అది తే మధురమో పొడ అమృతము తేలును కంపెనీవారి  
శ్రీ సీమా - తుల్య పుష్పము మదరాసు.

